

23 x 15,5

OMNES UNUM

(TODOS UNO)

1 9 6 0

STEV. 1

GLASILO SLOVENSКИH DUHOVNIKOV
V ZAMEJSTVU

129991

D 129991

KAZALO

Veliko je Vaše plačilo v nebesih	1
Filip Zakelj: Preko leta 1959 v leto 1960	2
Sacerdotii nestri primordia	4
Janez Grilc: V deželi petroleja in železa	13
Anton Orehar: Duhovnikova čistost	18
Janez Kačan: Posnemanja vreden slovenski župnik	22
Novice od porsod	24

Glede vseh upravnih zadev in poravnave naročnine se obračajte naravnost na upravo: Rev. Stanko Škrbe, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina, ali pa na sledeče sobrate poverjenike:

- Kanada: Rev. Anton Vukšinič, 146 Bell Street, Port Colborne, Ontario.
- U. S. A.: Rev. Karel Pečovnik, St. Petr's Church, Dumont, Minn.
- Čile: Rev. dr. Anton Trdār Capellán, Hacienda Aculeo, Est. Hospital, Chile
- Italija: Rev. Tone Iskra, Chiesa del S. Nome di Maria, Foro Traiano 89, Roma
- Trst: Rev. Jože Jamnik, Via Nazionale 89, Marianum, Općine Trieste.
- Gorica: Mons. dr. Franc Močnik, Via Don Bosco 3, Gorizia.
- Avstrija: Rev. Vinko Zaletel, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.
- Ostala Evropa: Rev. Zdravko Reven, Grand' Rue, 37, Charleroi, Belgique.

Naročnina: Za Argentino in Čile 40 argentinskih pesov. Za U. S. A. 2.50 dolarja. Za vse ostale dežele vrednost zamenjave 2.50 dolarja. Kdor želi, more poravnati naročnino z mašnimi štipendiji. To velja zlasti za Evropo. Opravititi je treba tri sv. maše. Naj nihče ne opravi maš prej, dokler mu ni sporočeno, da so nameni zanj že določeni. Maše, za katere nam ni sporočeno, da so sprejete oz. opravljene, smatramo za neopravljene in naročnino za neporavnano.

Uprava

PD 506/1968

OMNES UNUM

GLASILO SLOVENSКИH DUHOVNIKOV V ZAMEJSTVU

LETO VII.

1960

ŠTEV. 1

VELIKO JE VAŠE PLAČILO V NEBESIH (Mt 5, 12)

Za uvod v sedmi letnik Omnes unum prinašamo podobo rajnega ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, velikega trpina, zvestega učenca Gospoda Jezusa Kristusa, s križem obloženega in na križ pribitega; sliko duhovnika in škofa, ki so ga zasramovali in preganjali in vse hudo zoper zanj lažnivo govorili (pr. Mt 5, 11-12).

To je podoba dobrega kmečkega človeka, odličnega dijaka, vzornega bogoslovca, neomadeževanega duhovnika, moža molitve, otroško pobožnega častilca Matere božje, resničnega prijatelja Jezusa v presvetem Rešnje Telesu, gorečga, Cerкви nad vse zvestega škofa, vnetega dobrega pastirja, ki ljubi mladino, vzgaja mlade bogoslovske duše, vodi duhovne vaje, oznanja božjo besedo, kakor je znal le malokdo, išče uboge slovenske ovčice v Evropi in obeh Amerikah, z očetovsko ljubeznijo skrbi za svoje semenišče in Škofov zavod v Adroguéju, se z apostolsko odločnostjo bori proti brezbožnemu komunizmu, pa z naravnost svetniško vdanostjo prenaša preganjanje, krivice in obrekovanje. Velik in dolg je bil njegov križev pot, težak njegov križ. Trdno upamo, da bo njegovo plačilo veliko.

Ob tej podobi sklenimo: Posnemali ga bomo v njegovem molitvenem, krepostnem in dušnopastirskem življenju. Veliko bomo molili za pokoj njegove duše. Ker sam ni o sebi ničesar zapisoval in vodil nobenega dnevnika, pomagajmo skrbno zbirati gradivo za njegov življenjepis. Poskrbimo, da bodo izšli njegovi zbrani spisi, s katerimi je v tujini spodbujal po vsem svetu raztresene slovenske ovce. Predvsem pa podpirajmo njemu najdražji ustanovi: teološko fakulteto s semeniščem in Škofov zavod, ki ju je ljubil in skrbel zanj kot punčico svojega očesa.

PREKO LETA 1959 V LETO 1960

Filip Žakelj, Argentina

Pot v boljši svet nam je skoraj dvajset let kazal Pij XII. s svojim zgledom in s svojim naukom. Ni še preteklo leto dni po njegovi smrti — umrl je 9. oktobra 1958 — že je naslovni škof van Lierde, papežev vikar za vatikansko mesto, odobril molitev, v kateri prosimo za beatifikacijo Pija XII. 6. septembra so na Marijini božji poti v Alttöttingu celo javno molili za njegovo beatifikacijo.

Novi papež Janez XXIII. je na dan svojega kronanja — 4. novembra 1958 — v homiliji pokazal na podobo Gospoda Jezusa Kristusa, Dobrega pastirja (pr. Jn 10, 1-16, zlasti 10, 11-16), ki ga hoče kot njegov namestnik posnemati, ko bo pasel njegova jagnjeta in njegove ovce (pr. Jn 21, 15-17), kar je lep opomin tudi za nas. Janez XXIII. pa si je ob izvolitvi izbral še posebna zavetnika in vzornika: sv. apostola in evangelista Janeza in sv. Janeza Krstnika.

To leto so znova zaživele pred nami podobe velikih dušnih pastirjev in duhovniških junakov. Na dan svojega kronanja je isti Janez XXIII. svojo najvišjo pastirsko službo izročil v varstvo sv. Karlu Boromejskemu, o katerem prav isti dan (4. nov.) molimo, da ga je njegova dušnopastirska vnema naredila slavnega.

To leto smo se spominjali petstoletnice rojstva papeža Hadrijana VI., zadnjega neitalijanskega papeža, ki je s svojim živim zgledom pokazal, da je pri obnovi Cerkve potrebna najprej osebna obnova. Ta je sklenil, da bo 31. maja 1523 razglasil za svetnika Antonina Pierozzija, velikega obnovitelja dominikanskega reda in nadškofa florentinskega, o katerem trdijo, da je bil vreden pastir in dobri pastir (pastor dignus, pastor bonus). 2. maja 1959 smo se spominjali petstoletnice njegove smrti. Papež Janez XXIII. se je te obletnice spomnil s posebnim pismom.

Frančiškanski redovi so se letos spominjali sedemsto petdesete obletnice, odkar je sv. Frančišek Asiški s svojimi prvimi tovariši napravil prve redovniške zaobljube (16. aprila 1209). Janez XXIII. je ob tej priložnosti govoril frančiškanskim redovniškim družinam v lateranski baziliki ter izpovedal: „Jaz sem vaš brat Jožef“ (1 Mojz 45, 4); s tem je hotel povedati, da kot tretjerednik pripada veliki frančiškanski družini. Ta dogodek pa je tudi vse duhovnike lepo spomnil na evangeljskega človeka Frančiška iz Assisija. Nekaj dni prej je isti Janez XXIII. razglasil za svetnika frančiškanskega brata Karla iz Sezze (12. aprila 1959); s to prvo kanonizacijo je hotel svetu dopovedati, kako je Bogu všeč ponižna skritost, ki je sodobni svet tako zelo potrebuje. Za praznik sv. Jožefa je pa podelil čast cerkvenega učenika sv. Lavrenciju iz Brindisija, velikemu članu kapucinskega reda; prav za štiristoletnico rojstva je prejel to veliko odliko (r. 22. julija 1559, u. 22. julija 1619). Bil je zares svet kapucin, apostolski pridigar, odločen borec proti turški nevarnosti in neugnani branitelj prave vere proti protestantskim zmotam. Odslej bomo vsako leto 21. julija na njegov god molili: „O Bog, ki si blaženemu Lavrenciju, svojemu spoznavavcu in učeniku, za vse težke zadeve v slavo svojega imena in v zveličanje duš podelil duha modrosti in srčnosti, daj nam tako spoznati, kaj naj storimo, kakor spoznano po njegovi priprošnji izvršiti.“

Janez XXIII, pa nas je to leto ponovno spomnil na sv. Pija X., zlasti ob prenosu njegovih svetniških ostankov v Benetke, pa tudi na sv. Janeza Boska,

katerega svetinje so za stoletnico njegovega prvega prihoda v Rim pripeljali v sveto mesto Rim. V Cinecittà blizu Rima so temu svetniku postavili krasno cerkev.

Najbolj pa je zažarela pred nami **podoba svetega arškega župnika Janeza Marije Krstnika Vianneya**, čigar stoletnica smrti se je vsa Cerkev spomijala. Papež Janez XXIII. ga je počastil s posebno okrožnico, ki naj bi jo vsak duhovnik temeljito premislil. Zato smo jo prevedli na slovenski jezik.

Zlasti slovenski duhovniki ne smemo pozabiti na **božjega služabnika škofa Friderika Barago**. Priznati je treba, da so radi sprejeli knjižico Barago na oltar. Sedaj so pripravljene za tisk spisi rajnega p. dr. Hugolina Brena o Baragi. Ta je oral med nami ledino v Baragovi zadevi. Upamo, da bodo slovenski duhovniki radi gledali Baragovo podobo, kakor nam jo je ta iskreni Slovenec in svetniški redovnik naslikal.

Ob stoletnici prenosa lábotskega škofovskega sedeža iz št. Andraža v Maribor (4. septembra 1859) se je zbudilo novo zanimanje za **božjega služabnika škofa Antona Martina Slomška**. Škofijski postopek za njegovo beatifikacijo je končan.

Papež Janez XXIII. pa nas je prvo leto svoje najvišje pastirske službe s svojim naukom in zgledom neprestano opozarjal, **naj duše osvajamo predvsem z dobroto**. Tolikokrat je to leto ponavljal, da je najlepše apostolsko delo izvrševanje štirinajstih telesnih in duhovnih del usmiljenja.

Isti papež je v svojih govorih, pismih in okrožnicah razgrnil pred nami **velike načrte**: notranjo obnovo Cerkve, veliko delo za cerkveno zedinjenje, k čemur naj pomaga zlasti vesoljni cerkveni zbor, ter tako težko misijonsko vprašanje. Glede odnosa do brezbožnega komunizma ni do danes še nič krenil od stopinj svojih dveh neposrednih prednikov.

Podobno kot Pij XII. tudi Janez XXIII. išče opore za posameznike in vso Cerkev v **deviški Materi božji, Srednici vseh milosti**. Koliko je prvo leto kot namestnik Jezusa Kristusa na zemlji o tem govoril in pisal!

Veliko pomoč za Cerkev vidi v apostolstvu molitve. Zato je namene apostolstva molitve za leto 1960 kar sam določil in spisal.

Tudi molitev za uspeh mednarodnega evharističnega kongresa v Münchenu, ki se bo vršil poleti leta 1960, je sam sestavil.

Brez dvoma smo Slovenci letos doživeli velik dogodek, ko je začel izhajati tako **težko pričakovani prevod sv. pisma iz izvirnega besedila**. Duhovniki homo radi brali to božjo knjigo ter jo ljudem razlagali.

Znova se bomo še z večjim zaupanjem oklenili svoje **nebeške Matere**, ko obhajamo leta 1960 kar trojni jubilej njej v čast: okoli leta 760 je na slovenskih tleh zrastle prva Marijina Cerkev: Gospa sveta na Koroškem (1200-letnica); pred 600 leti se je začela Marijina božja pot na Višarjah; pred 25 leti smo v ljubljanski škofiji dobili dovoljenje za obhajanje praznika Marije, Srednice vseh milosti. Praznik smo prejeli v zahvalo za vse **velike milosti državnega evharističnega kongresa v Ljubljani**, ki se je vršil kar moč slovesno prav tako pred 25 leti.

Pred dvajsetimi leti smo tik pred začetkom druge svetovne vojne obhajali v Ljubljani mednarodni kongres Kristusa Kralja (poleti 1939).

Proti koncu maja leta 1960 bomo obhajali **skromno petnajstletnico našega begunskega oziroma izseljenskega slovenskega semenišča**. Upamo, da bo do takrat izšel obširen molitvenik v čast Materi božji: Zdrava, Marija, milosti polna, ki ga je

preskrbela s pomočjo več sodelavcev semeniška Marijina kongregacija. Meseca maja bodo v zamejstvu in v tujini brali šmarnice v čast Srednici vseh milosti.

Misijonska družba in usmiljenke pa od 27. septembra 1959 do 27. septembra 1960 obhajajo Vincencijevo leto, ko se spominjajo tristoletnice smrti sv. Vincencija Pavelskega. Pa tudi vse duhovnike in vernike naj ta tristoletnica smrti velikega svetnika krščanske ljubezni spomni na tako potrebno krščansko usmiljenje.

H krščanskemu usmiljenju nas od junija 1959 do 1960 posebno budi tudi svetovno begunsko leto, ki nas spominja, da je po drugi svetovni vojni okoli štirideset milijonov ljudi zgubilo svoj dom in moralo v mrzlo tujino.

Včasih so hude stvari napovedovali za leto 1960. Mi pa posnemajmo Dobrega pastirja, velike dušnopastirske vzornike, zaupajmo brezmejno v Marijino pomoč, žrtvuemo se vsak dan z Gospodom Jezusom Kristusom pri najsvetejši skrivnosti popolnoma Bogu, pijmo božjo moč v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa in presvete Rešnje Krvi, častimo presveto Srce Jezusovo in brezmadežno Srce Marijino ter obema najsvetejšima Srcema vneto zadoščujmo, sipajmo povsod dobroto in usmiljenje ter zaupajmo v skrivnost božje previdnosti, pa bo vse dobro.

Sacerdotii nostri primordia

(Okrožnica papeža Janeza XXIII. ob stoletnici smrti sv. Janeza Krstnika Marije Vianneya)

Okrožnica častitim bratom patriarhom, primasom, nadškofom, škofom in drugim krajevnim ordinarijem, ki žive v miru in občestvu z apostolskim sedežem, ob stoletnici najpobožnejše smrti sv. Janeza Marije Krstnika Vianneya. Papež Janez XXIII. Častiti bratje, pozdrav in apostolski blagoslov.

Uvod

Pomembna zveza dogodkov

Začetki našega duhovništva, v zvrhani meri napolnjeni z obilno in sladko tolažbo, nam kličejo v spomin dogodek, ki nas je globoko in silno ganil, namreč svete slovesnosti v veličastni baziliki sv. Petra dne 8. januarja leta 1905, ko je bil Janez Marija Krstnik Vianney, preponižni francoski duhovnik, zapisan v zapisnik blaženih nebeščanov. Nekaj mesecev prej smo namreč mi dosegli duhovniško dostojanstvo, pa nas je zato prevzelo občudovanje, ko je sv. Pij X., naš prednik srečnega spomina, nekdanji župnik v kraju Salzano, tedaj stavil s tolikim veseljem vsem voditeljem duš (dušnim pastirjem) v posnemanje ta zgled duhovniških kreposti. Ko pa to po dolgem času obnavljamo v duši, še vedno izražamo nesmrtno zahvalo svojemu Odrešeniku za to znamenito dobroto; saj je bila kakor uspešna, nadnaravna spodbuda h kreposti ob začetku svete službe. Prijeten nam je tudi spomin, da smo na isti dan, ko so temu nebeščanu podelili čast blaženih, zvedeli, da je prejel škofovsko dostojanstvo preslavni cerkveni dostojanstvenik Jakob M. Radini Tedeschi, ki nas je malo dni nato povabil, naj bi ga podpirali s svojim delom, in kateri nam je bil preljudi učitelj in oče. Razen tega smo v začetku istega leta 1905

prvič pobožno romali z njim na kraj, ki mu po domače pravijo Ars in kateri je dosegel tako slavni sloves zaradi svetosti tega župnika.

Prav tako sodimo, da se ni zgodilo brez posebnega sklepa božje previdnosti, da je papež Pij XI. srečnega spomina ob koncu meseca maja (31. maja) leta 1925, v katerem smo bili povzdignjeni v škofovsko službo, odločil ponižnemu arškemu župniku čast svetih nebeščanov. Temu papežu je pač bilo zelo všeč v homiliji, ki jo je takrat imel, postaviti pred oči vseh vitko podoba Janeza Krstnika Vianneya, glavo, na kateri je bleščal snežnobel venec dolgih las, ki so se spuščali po tilniku, ter ljubeč, zaradi postov izdelan obraz, iz katerega sta tako zelo izžarevala nedolžnost preponižne in preljubeznive duše ter svetost, da je že prvi pogled množice ljudi spodbudil k zveličavnim mislim (1). Malo potem je isti naš prednik za petdesetletnico, odkar je bil posvečen za duhovnika, sv. Janeza Marijo Vianneya, čigar varstvu je sv. Pij X. že prej hotel izročiti francoske župnike, postavil in razglasil za nebeškega zaščitnika vseh župnikov, da bi po vsej zemlji pospešil njihov dušni blagor (2).

Častiti bratje, imeli smo za primerno po tej okrožnici v duhu ponoviti ta dejanja naših prednikov, na katera nas vežejo osebni spomini na dogodke, katerih se z veliko prijetnostjo spominjamo, ko bo v bližnji bodočnosti minilo sto let, odkar je ta sveti mož, ki so ga zlomili naporu svete službe, katere je štirideset let ob največji delavnosti prenašal in kateri je bil povsod slaven zaradi slovesa svetosti, 4. avgusta 1859 z največjo pobožnostjo odhitel proti nebesom.

Zatorej se zahvaljujemo predobrotljivemu Bogu ne le, ker je že dvakrat v važnih okoliščinah svetil pred našim duhovniškim življenjem z lučjo svoje svetosti, marveč tudi, ker nam je v teh prvih časih papeževanja dana priložnost, da se ob tem stoletnem praznovanju slovesno spomnimo tako slavnega dušnega pastirja. Vi, častiti bratje, pa lahko sprevidite, da po tej okrožnici prav posebno obračamo svoje skrbi in misli na duhovnike, svoje prav zelo drage sinove; vse te — zlasti tiste, ki delujejo v dušnopastirski službi — goreče opominjamo, naj pridno premišljujejo čudovite zglede tega svetega moža, ki je bil nekoč deležen iste duhovniške službe, sedaj pa je postavljen za njihovega nebeškega zaščitnika.

Nauki te stoletnice

Papeži so seveda izdali več poučnih odlokov (dokumentov), ki pojasnjujejo služabnikom svetišča (služabnikom svetih reči) veličino duhovniških dolžnosti (služb) ter utirajo in utrjujejo pot za pravilno vršenje le-teh. Da spomnimo le na novejša, ki se od drugih odlikujejo po važnosti, vam želimo posebno priporočiti, bodisi sv. Pija X. srečnega spomina apostolski opomin, ki ima naslov *Haerent animo* (3), ki nas je v prvih letih duhovništva spodbudil k prizadevanju za bolj gorečo pobožnost, bodisi vsega občudovanja vredno okrožnico, katero je objavil Pij XI., naš prednik srečnega spomina, in katera se začneja z besedami *Ad catholici sacerdotii* (4), bodisi končno — kar zadeva našega neposrednega prednika — apostolski opomin, ki ima napis *Menti nostrae* (5), pa tudi trikratni nagovor, v katerem je takrat, ko je odločil sv. Piju X. čast nebeških svetnikov, naravnost odlično opisal (posamezne) dele in poteze svetega reda (6). Ti dokumenti, častiti bratje, so vam brez dvoma vsi znani. Vendar dovolite, da iz govora, ki se je razširil po smrti našega neposrednega prednika, navedemo nekatere besede (izvleček), ki so nekak slovesni in zadnji opomin velikega papeža k duhov-

niški svetosti: „Z neizbrisnim znamenjem svetega reda je Bog hotel potrditi tisto večno zavezo ljubezni, s katero ljubi svoje duhovnike bolj kot druge; ti so zaradi tega dolžni v zameno za to božjo ljubezen plačevati s svetim življenjem. Klerika moramo torej imeti za moža, ki je izbran iz ljudstva, v zvrhani meri na popolnoma edinstven način napolnjen z nadnaravnimi darovi, deležen božje oblasti in — da z malo besedami povemo — drugi Kristus. Ne sme več živeti zase; prav tako mu ni dovoljeno iskati samo svoje domače, svoje prijatelje, zemeljsko domovino... Treba je, da sploh gori v njem plamen ljubezni do vseh. Dá, celo njegove misli, volja, čustva ne pripadajo več njemu, ampak Jezusu Kristusu, ki je njegovo življenje.“ (7)

Prav na te vrhove duhovniške svetosti sv. Janez Marija Vianney resnično nas vse vabi in silno priganja. Da bi torej duhovniki naše dobe za tem prav posebno težili, nam je zelo prijetno dodati svoje opomine. Dobro vemo za njihove skrbi in vneme, vemo, kakšne težave danes ovirajo njihovo apostolsko delo. Dasiprav jokamo od žalosti, da valovi tega sveta premetavajo duše nekaterih in da so nekateri naveličani zaradi utrujenosti, sta nam vendar iz izkušnje znani trdna zvestoba v težavah velike večine drugih ter prizadevna dušna vnema, s katero jih nemalo plemenito teži za najboljšim. A Gospod Jezus Kristus se je takrat, ko so prejeli mašniško posvečenje, na oboje obrnil s temi ljubeznivostmi polnimi besedami: „Več vas ne imenujem služabnike, ampak prijatelje“ (8). O da bi ta naša okrožnica vsemu kleru pomagala, da bi hranili in množili to božje prijateljstvo; saj zlasti to prijateljstvo vsebuje veselje in sad (moč) vse duhovniške službe.

Namen okrožnice

Častiti bratje, nimamo namena, da bi se dotaknili posameznih vprašanj, ki zadevajo današnje duhovniško življenje; dá celo, zvesto hodeč po stopinjah sv. Pija X., vam ne bomo povedal sploh nič takega, česar še niste slišali ali kar bi bilo za koga novo, ampak to, česar se moramo gotovo vsi spominjati (9). Kajti dušne poteze tega nebeščana nas, če jih le postavimo v pravo luč, dejansko privedejo po lahki poti do premišljevanja tega, kar mora biti bistveno za vsako dobo, v sedanjem času pa je tako važno, da se zdi, da nas ob tem stoletnem spominu veže apostolska dolžnost, naj k temu posebno spodbujamo.

Katoliška Cerkev, ki je dvignila do časti svetih nebeščanov tega duhovnika, čudovitega v dušnopastirski skrbi ter v vztrajni vnemi za molitev in pokoro (10), ga ob stoletnici njegove smrti z materinskim veseljem stavi v posnemanje vsemu kleru, da mu sveti kot najodličnejši zgled, bodisi glede duhovniške askeze, bodisi glede pobožnosti, zlasti pobožnosti do presv. Rešnjega Telesa, bodisi končno glede dušnopastirskega navdušenja.

I.

Duhovniška askeza

Seveda ni mogoče začeti govora o sv. Janezu Mariji Vianneyu, ne da bi se kar sama od sebe pojavila v naših mislih podoba duhovnika, ki se je posebno odlikoval po prostovoljnem mrtvičenju telesa ter se edino iz ljubezni do Boga in iz skrbi za zveličanje bližnjega skoraj popolnoma zdržal hrane in spanja, vršil najstrožja spokorna dejanja in zlasti sam sebe z odločno srčnostjo zatajeval.

Tega načina življenja se pač gotovo vsi kristjani (verniki) niso dolžni okleniti, vendar je božja previdnost poskrbela, da so ob vsakem času v Cerkvi taki dušni pastirji, ki poslušajo navdih Svetega Duha ter se ne obotavljajo iti na to pot, ker se posebno zaradi takega ravnanja nemalo ljudi laže vrne od zapeljivih zmot in grehov na pravo pot in k poštenemu življenju. Čudovita vnema do zatajevanja samega sebe pa, v katerem se je sv. Janez Vianney, strog do sebe, mil pa do drugih (11), toliko odlikoval, pač primerno in jasno spominja na vodilno vlogo (posebno vlogo), ki jo morajo duhovniki pripisovati kreposti spokornosti, kar zadeva prav njihovo življenjsko popolnost.

Evangeljski sveti in duhovniška svetost

Pij XII., naš prednik srečnega spomina, je sicer, da bi ta nauk dcvolj pojasnil in razpršil nepravilne dvome nekaterih, zanikal, da bi duhovniški (kleriki) stan kot tak in kakor izhaja iz božjega prava zaradi svoje narave ali vsaj zaradi nekakšne zahteve le-te narave zahteval, da duhovniki (kleriki) spolnjujejo evangeljske svete (12); in po vsej pravici je zaključil s temi besedami: „Klerik torej v moči božjega prava ni obvezan spolnjevati evangeljskih svetov uboštva, čistosti in pokorščine“ (13). Vendar pa brez dvoma pači pristno misel tega papeža, tako zelo skrbnega za duhovniško (kleriško) svetost, in nasprotuje stalnemu cerkvenemu učiteljstvu glede te zadeve, kdor bi se drznil iz tega sklepati, da veže klerike manjša dolžnost kot redovnike glede teženja po evangeljski popolnosti življenja. Resnica je namreč popolnoma nasprotna; zakaj za pravo vršenje duhovniških dolžnosti (služb) se zahteva večja notranja svetost, kakor jo zahteva (seveda) tudi redovniški stan (14). Dasiprav cerkvenim možem (duhovnikom) evangeljski sveti, da bi mogli dejansko doseči to pravno svetost, v moči kleriškega stanu samega niso ukazani, vendar ti sveti njim — kakor tudi vsem kristjanom — niso nič manj na razpolago kot najvarnejša pot, da dosežejo zaželeni cilj krščanske popolnosti. Sicer pa — kar nam je v veliko tolažbo — koliko duhovnikov, ki jih krasi plemenita krepost, danes razodeva, da isto čutijo; čeprav le-ti pripadajo škofijskemu kleru, vendar prosijo opore in pomoči pobožne družbe, ki jih je cerkvena oblast odobrila, da morejo laže in hitreje stopiti na pot popolnosti.

Zaradi svojega jasnega prepričanja, da celotno vzvišeno duhovniško dostojanstvo obstaja v posnemanju Kristusa (15), morajo cerkveni možje (kleriki) imeti kar najbolj pozorna ušesa za ta-le opomin božjega Učenika: „če hoče kdo priti za menoj, naj se odpove sam sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj“ (16). Poročajo, da je sveti arški župnik ta Gospodov izrek (misel) često pozorno premišljeval ter sklenil, da se bo po njem v življenju ravnal (17). Česar se je pogumno lotil, to je ob pomoči božje milosti z največjo krepostjo vztrajno vršil; in s svojim zgledom v različnih dolžnostih krepostne duhovniške askeze nam še vedno kaže pot, katero naj utremo; na njej v čistem sijaju blesketajo njegovo uboštvo, čistost in pokorščina.

Čudovit zgled evangeljskega uboštva

Naj vam pričamo predvsem o uboštvu. Glede te kreposti je ponižni arški župnik vneto tekmoval z asiškim očakom (sv. Frančiškom Asiškim) ter ga posnemal; zvesto se je držal njegovega pravila frančiškanskega tretjega reda, v

katerega je bil sprejet (18). Bogat za druge, sam zase pa največji ubožec, je živel popolnoma odtrgan od bežnih in minljivih dobrin tega sveta; in njegovo srce, ki se je rešilo in osvobodilo od teh ovir, se je moglo na široko odpirati vsakovrstnim revežem, ki so od povsod v trumah prihajali k njemu prosit tolažbe. Dejal je: „Mojo skrivnost je zelo zelo lahko razumeti. Obsežena je v teh malo besedah: vse dati, pa zase ničesar ne obdržati“ (19). Ta zdržnost od vnanjih dobrin je povzročila, da je z vso prizadevnostjo in tenkočutnostjo skrbel za reveže, zlasti za reveže svoje župnije. Do njih se je obnašal najbolj človekoljubno ter jih objemal z iskreno ljubeznijo, največjo dobrotljivostjo, dá celo s spoštovanjem (20). Opominjal je, da nikdar ne smemo prezirati revežev, zakaj zaničevanje le-teh pade na Boga. Ko pa so berači (siromaki) trkali na njegova vrata, jih je ljubeznivo sprejemal ter se silno veselil, da jih je mogel takole nagovoriti: „Tudi sam živim v pomanjkanju; jaz sem eden izmed vas“ (21). Proti koncu življenja pa mu je bilo prijetno takole ponavljati: „Zdaj pa vesel odhajam; ničesar več nimam; in tako zelo lahko in pripravljen bom odšel, kadar bo predobrotljivemu Bogu všeč, da me pokliče k sebi“ (22).

Naobračba na duhovnike današnje dobe

Iz tega vam je, častiti bratje, že dovolj jasno, s kakšnim srcem opominjamo vse preljubljeni sinove, deležne duhovništva, da sami pri sebi razmišljajo te zglede ubožstva in ljubezni: „Iz vsakdanje skušnje“ — ko je Pij XI. to pisal, je izrecno mislil na sv. Janeza M. Vianneya — „vemo, da duhovniki, ki skromno žive in po evangelijskem nauku dejansko nikakor ne služijo svojim koristim, izkazujejo vedno čudovite dobre krščanskemu ljudstvu“ (23). Ko je isti papež obravnaval današnje razmere človeške družbe, se ni nič manj obrnil na duhovnike kot na druge s temi-le opomini, polnimi resnosti: „Ko gledajo ljudi, da vse prodajajo za denar in vsi trgujejo z njim, naj stopajo preko vab grešnih napak ter naj se ne zanimajo preveč zase; in sveto naj zavračajo nedostojno željo po dobičku, naj ne iščejo koristnega denarja, marveč blagor duš, naj ne skrbe in naj si ne žele svoje, marveč božje slave“ (24).

Prepotrebno je, da si vsak duhovnik vtisne te besede globoko v dušo. Če ima kdo kake dobrine zakonito pridobljene, naj se varuje, da se jih ne bo željno držal. Rajši naj se spominja, da ima po predpisih zakonika cerkvenega prava glede cerkvene imovine strogo dolžnost, odvečne dohodke uporabljati za reveže in v pobožne namene (25). Naj nihče ne dopusti — Bog nas varuj kaj takega — da bi ga mogla zadeti stroga sodba, s katero je arški župnik nekoč grajal svoje ovce: „Koliko jih hrani skrit svoj denar, medtem ko toliko potrebnih umira od lakote!“ (26) Nam je dejansko znano, da mnogo duhovnikov v teh časih dejansko živi v pomanjkanju. Ko le-ti premišlujejo, da je eden izmed njih, ki se je vsem stvarjem prostovoljno odpovedal in ničesar bolj želel kakor videti sam sebe kot izmed vseh najbolj revnega v svoji župniji (27), prejel čast nebeščanov, jim je to v zveličavno spodbudo, da zatajujejo sami sebe ter vneto goje evangelijsko ubožstvo. In če jim naša očetovska skrbnost more prinesiti kaj tolažbe, naj vedo, da se silno veselimo, ker plemenito služijo Kristusu in Cerkvi, ne da bi jih k temu nagibala vnema glede osebne koristi.

Ko pa tako zelo priporočamo to vzvišeno krepost ubožstva ter jo povišujemo, naj kdo ne misli, da odobravamo neprimerno pomanjkanje vseh stvari, v

kakršnem so Gospodovi služabniki včasih prisiljeni živeti, bodisi v mestih, bodisi v bolj odmaknjenih krajih. Ko sv. Beda častitljivi razlaga Gospodove besede, kako naj se zdržimo od zemeljskega imetja, ima o tej zadevi primerno razlago ter nas s temi-le besedami zavaruje pred neprikladno razlago tega mesta: „Ne smemo misliti, da je to zapoved, naj sveti ne hranijo nobenega denarja za svojo uporabo... ali za reveže, ko vendar beremo, da je celo Gospod imel denarnico za ustanovitev svoje Cerkve; marveč (to je zapoved), naj ne služijo Bogu zaradi denarja in naj ne krenejo od pravičnosti iz strahu pred pomanjkanjem“ (28). Sicer pa je delavec vreden svojega plačila (29); in mi iz iste vneme kot naš neposredni prednik vztrajno prosimo (krščanske) vernike, naj z navdušenjem poslušajo opomine svoji pastirjev (škofov), ki se hvale vredno trudijo, da njihovim pomočnikom v sveti službi ne bi manjkalo potrebnega vsakdanjega živeža (30).

Angelska čistost sv. arškega župnika

Kakor je Janez Marija Vianney svetil z vzdržnostjo od vnanjih dobrin, tako tudi s prostovoljnim telesnim mrtvičenjem. Dejal je: „Samo na en način se kdo more tako, kot je treba, posvetiti Bogu z zatajevanjem samega sebe in z vajo v spokornosti: da se mu namreč popolnoma posveti“ (31). Sveti arški župnik je to ves čas svojega življenja junaško vršil, kar zadeva čistost.

Zdi se, da so ti zgledi čistostj primerni za duhovnike našega časa, ki morajo — kakor se, žal, v več pokrajinah dogaja — zaradi njim zaupane službe živeti sredi človeške družbe, ki jo zastuplja prevelika sproščenost glede nravi in prehudo ozračje zlobne poželjivosti. Kako zelo pogosto je dejansko prav zanje primeren rek (misel) sv. Tomaža Akvinskega: „Nekoliko težko je lepo živeti pri skrbi za duše zaradi vnanjih nevarnosti“ (32). Dalje se često čutijo osamele glede družbe z drugimi; celo (krščanski) verniki, za katere se žrtvujejo v skrbi za njihovo zveličanje, jih malo razumejo ter malo podpirajo in vzdržujejo pri njihovih lotevanjih. Vse te, prav posebno tiste, ki so bolj osamljeni in žive v večji nevarnosti za to krepost, želimo, častiti bratje, še in še opominjati po tej okrožnici, naj vse njihovo življenje nekako izžareva sijaj svete čistosti; saj je sv. Pij X. to krepost po vsej pravici imenoval najbolj izbran okras našega (svetega) reda (33). Kar pa vas zadeva, častiti bratje, si po svojih močeh prizadevajte in se ne strašite nobenega truda, da bo vam zaupani kler mogel živeti in opravljati sveto delo v takih razmerah, ki bodo kar najbolj ugodne za njihovo pogumno prizadevnost. To se pravi: za vsako ceno je treba doseči, da odstranite nevarnosti za preveč samotarsko življenje, da s primernimi opomini preprečite, kar delajo nepremišljeno in nespametno, in da tako končno zadržite vabe v lenobo in nevarnosti za pretirano vnanjo delavnost. V tej zadevi je sploh primerno spomniti na zapovedi, polne modrosti, ki jih je dal naš neposredni prednik po okrožnici, ki se začneta z besedami *Sacra Virginitas* (34).

Zatrjujejo, da je angelska čistost žarela z obraza arškega župnika (35). In zares tudi še sedaj tistega, ki se z razumom in srcem obrne nanj (= ki gre v njegovo šolo), prevzema ne le njegova odločna srčnost, s katero je ta Kristusov borec deval v sužnost svoje telo (36), marveč tudi tista najuspešnejša, prepričevalna sila, s katero je po neki nadnaravni ljubeznivosti pridobival pobožne množice romarjev, ki so prihajale k njemu, naj hodijo po njegovih stopinjah. Iz dolgotrajnega spovedovanja je jasno spoznal nesrečno škodo (nesrečne razvaline), ki

jo povzroča nečista strast. Iz tega vzroka so iz njegovih prsi privreli takile vzdih: „Če ne bi bilo zelo zelo nedolžnih duš, ki tolažijo Boga, kateri je razžaljen zaradi naših grehov, koliko in kako hudih kazni bi morali trpeti!“ Ker pa je bil v tej stvari zelo zelo doma, je svojim poslušavcem s temle nasvetom dajal poguma: „Spokorna dela vsebujejo toliko radosti in toliko sladkosti, da nikdar ne pozabimo nanje, ko smo jih okusili... Samo prvi koraki so naporni za tiste, ki krenejo na to pot“ (37).

Tako asketično življenje, s katerim moramo ohranjati duhovniško čistost, pa povzroča, da je duhovnikovo srce — ne da bi ga zaprlo v ozke meje sebičnosti — bolj pripravljeno in bolj široko odprto za lajšanje potreb bratov. Sv. Janez Marija Vianney k temu odlično pripominja: „Srce, ki ga krasi krepost čistosti, ne more ostati brez ljubezni; najde namreč sam studenec in vir ljubezni, to je Boga.“

Koliko in kakšnih dobrot prinašajo človeški družbi takj ljudje, ki so rešeni svetnih skrbi, popolnoma v božji službi ter žrtvujejo v korist bratov svoje življenje, misli in sile! Koliko koristijo Cerkvi duhovniki, ki s posebno skrbnostjo ohranjajo nedotaknjeno svojo čistost, ki jo imamo pač skupaj s Pijem XI., našim prednikom srečnega spomina za najodličnejši kras katoliškega duhovništva in glede katere se nam zdi, da bolj dostojno in prikladno ustreza načrtom in željam presvetega Srca Jezusovega, kar zadeva duhovniške duše (38). Ali se ni duh Janeza Marije Vianneya povzpel do istih načrtov božje ljubezni, ko je zapisal tole visoko misel: „Duhovništvo je ljubezen presvetega Srca Jezusovega“? (39).

Njegov duh pokorščine

Kar pa zadeva krepost pokorščine, v kateri se je ta sveti mož enako odlikoval, imamo nešteto prič. Resnično moremo trditi, da ga je zvestoba do cerkvenih predstojnikov, katero je izpovedal ob prejemu duhovništva (ob mašniškem posvečenju) ter jo vedno ohranil nedotaknjeno, skozi štirideset let priganjala k nekemu neprenehnemu žrtvovanju volje. Dejansko je vse svoje življenje najbolj goreče želel, da bi živel daleč od sveta v tihi samoti, in dušnopastirsko službo je imel kakor za pretežko breme, naloženo na njegove rame, katerega se je ne samo enkrat skušal znebiti. A popolnoma občudovanja vredna je pokorščina, ki jo je izkazoval škofu. Častiti bratje, vseč nam je glede te zadeve navesti nekaj prič v tej okrožnici: „Že od petnajstega leta je goreče hrepenel po življenju v samoti; ker se mu to ni izpolnilo, mu je bila zaprta pot do vseh stvari in do vseh tolažb, ki bi mu jih mogle nuditi razmere, v katerih je živel“ (40). Toda „Bog ni dopustil, da bi svoj sklep izvedel. Tako je božja previdnost brez dvoma poskrbela, da je sv. Janez Marija Vianney svojo voljo podvrget pokorščini ter dajal dolžnostim svoje službe prednost pred svojimi željami; in tako se je ves čas odlikoval v vncmi glede zatajevanja samega sebe“ (41). „Janez Marija Vianney je vršil dolžnosti arškega župnika, da bi bil popolnoma pokoren svojim predstojnikom, in v tej službi (dolžnosti) je ostal prav do konca zemeljskega življenja“ (42).

Pripomniti pa je treba, da je takšna popolna pokorščina ukazom predstojnikov slonela na popolnoma nadnaravnih načelih; ko je namreč priznaval cerkveno oblast in ji bil pravilno pokoren, je dejansko izpovedoval vero v besede Gospoda (Jezusa) Kristusa njegovim apostolom, ko je trdil: „Kdor vas posluša, mene posluša“ (43). Da bi bil zvesto v skladu s svojimi predstojniki, se je bil navadil krotiti svoje voljo, hodisi, da je vzel nase sveto breme spovedovanja, bodisi, da

je s takim delom, ki obrodi bogatejše in zveličavnejše sadove, pomagal drugim tovarišem (sebratom) v apostolski službi.

Zdaj pa tako obliko celotne pokorščine stavimo za zgled duhovnikom; popolnoma zaupamo, da se bodo ogreli v bolj živi vnemi zanj, kadar bodo bolje spoznali moč in lepoto te kreposti. Če bi si pa kateri drznili dvomiti o največji važnosti te kreposti, kar se danes včasih dogaja, jih zavrača tale izrek (misel) Pija XII. našega prednika srečnega spomina, ki se ga je treba trdno držati: „Svetost življenja vsakogar in uspešnost apostolskega delovanja kakor na trdnem temelju slonita in dobivata oporo v stanovitni in zvesti pokorščini cerkveni hierarhiji“ (44). Sicer pa častiti bratje, dobro veste, da so naši zadnji predniki često in resno opominjali duhovnike o veliki nevarnosti, ki izvira pri kleru iz vedno bolj naraščajočega gnusa do pokorščine, bodisi glede učenja cerkvenega nauka, bodisi glede utiranja različnih potov in načinov apostolskega delovanja, bodisi končno glede cerkvene discipline.

Nočemo se dalje muditi pri tej zadevi, marveč mislimo, da je bolj primerno opominjati vse sinove, deležne z nami katoliškega duhovništva, naj goje in množe v svojih dušah tisto ljubezen, po kateri se bodo čutili še z bolj tesnimi vezmi povezane z Materjo Cerkvijo. Poročajo, da je sv. Janez Marija Vianney tako živel v Cerkvi, da je edino zanj delal ter se použil kakor slama, ki je zgorela na gorečem oglju, Ker smo posvečeni za duhovnike Jezusa Kristusa, naj tudi nas popolnoma objame in použije tisti plamen, ki ima svoj izvor v Svetem Duhu. Vse, kar smo in imamo, dolgujemo Cerkvi; zato vsak dan delajmo samo v njenem imenu in z njeno oblastjo in sicer tako, da dolžnosti (službe), ki nam jih je zaupala, vršimo tako, kot je prav; in prizadevajmo si služiti ji združeni z vezmi bratske edinosti in s takim popolnim delovanjem, s kakršnim ji je treba služiti (45).

(Se bo nadaljevalo)

Opombe v okrožnici:

- 1) AAS, XVII, 1925, str. 224.
- 2) Apost. pismo Anno Iubilari, AAS, XXI, 1929, str. 313.
- 3) Acta Pii X, IV, str. 237/264.
- 4) AAS, XXVIII, 1936, str. 5/53.
- 5) AAS, XLII, 1950, str. 657/702.
- 6) AAS, XLVI, 1954, str. 313/7 in 666/77.
- 7) Pr. AAS, L, 1958, str. 966/7.
- 8) Pontificale Rom., pr. Jn 15, 15.
- 9) Opomin **Haerent animo**; Acta Pii X, str. 238.
- 10) Prošnja pri sv. maši na god sv. J. M. Vianneya.
- 11) Pr. Vat. tajni arhiv, C. SS. Rituum, Processus, zv. 227, str. 196.
- 12) Nagovor Annus sacer, AAS, XLIII, 1951, str. 29.
- 13) Prav tam.
- 14) S. Thom., Sum. Th., II-II, q. 184, a. 8, in C.
- 15) Pr. nag. Pija XII. dne 16. apr. 1953, AAS, XLV, 1953, str. 288.
- 16) Mt 16, 24.
- 17) Pr. Vat. tajni arhiv, zv. 227, str. 42.
- 18) Pr. prav tam, zv. 227, str. 137.
- 19) Pr. prav tam, zv. 227, str. 92.
- 20) Pr. prav tam, zv. 3897, str. 510.
- 21) Pr. prav tam, zv. 227, str. 334.
- 22) Pr. prav tam, zv. 227, str. 305.
- 23) Okrožnica Divini Redemptoris, AAS, XXIX, 1937, str. 99.
- 24) Okrožnica Ad catholici sacerdotii, AAS, XXVIII, 1936, str. 28.
- 25) ZCP, kan. 1473.

- 26) Pr. Sermons du B. Jean B. M. Vianney, 1909, zv. I, str. 364.
- 27) Pr. Vat. tajni arhiv, zv. 227, str. 91.
- 28) In Lucae Evangelium Expositio, IV, in c. 12; Migne, PL, col. 494/5.
- 29) Pr. Lk 10, 7.
- 30) Pr. Ap. opomin Menti nostrae; AAS, XLII, 1950, str. 697/9.
- 31) Pr. Vat. tajni arhiv, zv. 27, str. 91.
- 32) Sum. Th., I. c.
- 33) Opomin Haerent animo; Acta Pii X, IV, str. 260.
- 34) AAS, XLVI, 1954, str. 161/91.
- 35) Pr. Vat. tajni arhiv, zv. 3897, str. 536.
- 36) Pr. 1 Kor 9, 27.
- 37) Pr. Vat. tajni arhiv, zv. 3897, str. 304.
- 38) Okrožnica Ad catholici sacerdotii; AAS, XXVIII, 1936, str. 28.
- 39) Pr. Vat. tajni arhiv, zv. 227, str. 29.
- 40) Pr. prav tam, zv. 227, str. 74.
- 41) Pr. prav tam, zv. 227, str. 39.
- 42) Pr. prav tam, zv. 3895, str. 153.
- 43) Lk 10, 16.
- 44) Opomin In auspicando; AAS, XL, 1948, str. 375.
- 45) Pr. Vat. tajni arhiv, zv. 227, str. 136.

DUHOVNA OPOROKA ŠKOFA DR. GREGORIJA ROŽMANA DUHOVNIŠKI APOSTOLSKI ZVEZI

Prejel sem Vaše pismo z dne 15. septembra. Hvala! Prosim Vas, ostanite še nadalje asistent Slovenske apostolske unije za Južno Ameriko. Ako mi bo možnost dana, se bova še ustno pogovorila. Nekateri novejši pojavi in dogodki me še bolj potrjujejo v prepričanju, da je UA za naše duhovnike izven domovine mnogo bolj potrebna kakor kdaj koli v domovini. Uniija je močan steber, na katerega se moremo nasloniti. Tega nujno potrebujemo v tujini, čeprav so se nekateri mlajši že precej živeli v razmere. Seveda pri njih, ki v domovini še niso bili duhovniki in dušni pastirji, gre hitreje kakor pri nas starejših, ki smo v domovini pač že globoko bili zakoreninjeni. Dorastlo drevo se teže prime nove zemlje, če je presajeno. Pa tudi mlajši duhovniki v tujini niso izenačeni z domačimi — v mnogih primerih je to prav — zavoljo tega so prav tako potrebni opore, ki jo nudi Uniija. Naša lastna skušnija nas dovolj razumljivo uči, da smo samim sebi prepuščeni prej ali slej „zgubljeni“; vsaj začnemo se zgubljati in duhovno pešati. Kontrola lastnega duhovnega življenja je zelo koristna, naravnost potrebna, dasi kateremu včasih neprijetna; je znamenje, da jo prav posebno potrebujemo. Če pa v neki ošabnosti sodijo, da so sredstva — kot shedule itd. — otročarije, pa izdajajo, da so na nevarni poti. Največ duhovnikov odtrga od poklica — in morda celo od vere — napuh; tudi če je zunanji videz, da je seksualnost speljala duhovnika, je tudi v tem na dnu napuh, kakor pri prvem grehu v raj. — Torej: moramo se Bogu zahvaliti za Uniijo, se je okleniti, jo ljubiti in vztrajati v njej, ceniti jo kakor dobrega in odkritega prijatelja, ki nam bo zelo, zelo olajšal smrtno uro. Če moje pismo pride še pravočasno, izročite na sestanku vsem dragim sobratom moj pozdrav in blagoslov. Vam pa za vodstvo še posebej blagoslov!

GREGORIJ ROŽMAN

(Škofovo pismo g. župniku Gregoriju Maliju)

V deželi petroleja in železa

Janez Grilc, Venezuela

Če se je doma po pravici udomačil pregovor za neznano reč, da nam je „španska vas“, ker nam je bila res neznana, velja to tudi za Venezuelo. O njej smo vedeli bore malo. Morda, ker nismo imeli tu svoje emigracije.

Dolžnost dušnopastirskega dela med rojaki me je zanesla v Venezuelo. Po enem letu bivanja tu v Venezueli gotovo še ne morem kaj zelo temeljitega pisati o tej deželi, vendar sem bil že večkrat naprošen. Zapisek je sad osebnih vtisov in pogovorov, ki sem jih imel z duhovniki.

Geografija in podnebje

Venezuela leži na skrajnem severu kontinenta Južne Amerike in meri 912.050 km². Odkril jo je sam Krištof Kolumb na svoji tretji poti 1. avgusta 1498. Ime je dal deželi Americo Vespucio. Ko je videl indijanske kočje na kolen ob Maracaibskem jezeru, se je spomnil Benetk, svoje domovine, in imenoval pokrajino Venezuela (majhne Benetke). Danes ima država okoli 7 milijonov prebivalcev, ki so močno mešani. Prvotnih čistokrvnih Indijancev je malo in se drže oddaljeni od civilizacije. Veliko je črncev s črno afrikansko poltjo in nakodranimi lasmi. Morda pol prebivalcev je mešancev: Indijancev in priseljencev z rjavo poltjo. Pravijo jim, da so „žitne barve (color trigüeño). Morda za četrť je belcev, povečini špancev ali njih naslednikov in v zadnjem času Italijanov.

Podnebje je različno. Na prvem mestu moramo omeniti tropsko klimo (saj smo na ekvatorju). Tako nekako bi lahko rekli: nižji kraji imajo vročo, tropsko klimo; v višini 600 m se začne zmernejša temperatura do približno 2000 m višine. Nato pa je že mráz in sneg. Caracas, z višino 900 m, ima zmerno temperaturo; podnevi povprečno 25° C. Noči pa se močno ohladi. Zime seveda v našem smislu ni. Imamo le suho in deževno dobo. Deževna doba traja od konca aprila pa tja do oktobra. To dobo imenujejo „zima“. Vendar v tem času ni mraza, pač pa dež, vročina in sopara. Koncem oktobra nastopi „poletje“, to se pravi suša. Odgovarjala bi naši zimi, saj smo na severni polobli. In res, vse se posuši in narava se nekako odpočije, ne pod snegom, pač pa pod soncem. Ta čas je prav prijeten v Caracasu in so noči v resnici hladne, da se je treba dobro ogrniti.

Ker smo skoraj na ekvatorju, je kaj malo spremembe v dolžini dneva. A nekaj je je, za kako uro. Okrog decembra se začne daniti ob pol 7, v juniju pa ob pol 6. Noč nastopi malo hitreje ko v naših krajih, vendar ne tako hitro, da bi vzbujalo Evropejcu pozornost. Morda niti ne opazi, da je zarja kaj krajša.

Kratka zgodovina

Takoj skraja je prišla dežela pod špansko vrhovno oblast. Leta 1783 se je rodil v Caracasu Osvoboditelj (Libertador) Simón Bolívar, ki je osvobodil republiko španske vrhovne oblasti. Julija 1811 je bila proglašena narodna neodvisnost. Venezuela je bila nato združena z Nueva Granada (Colombia) in Quito (Ecuador) v „Gran Colombia“ do leta 1830, ko se je ločila in se dokončno osamosvojila. Španija je uradno priznala njeno neodvisnost šele 1845. Kljub neodvisnosti je še

danes politično zaostala. Vedno je bila pod tujimi vplivi, zlasti ameriškimi, danes pa tudi pod rdečimi.

Njeno bogastvo

Brez dvoma je Venezuela bogata dežela in še neizkoriščena. Vir njenega bogastva je „smrdljivec“. Številke povedo, kako je rastla produkcija tega goriva: leta 1917 (začetki) so pridelali 121.116 sodov petroleja; leta 1923 je bilo že 4.327.089 sodov petroleja načrpanih; leta 1933 118.198.892; leta 1943 179.383.349 in leta 1953 je bilo napolnjenih 644.220.875 sodov s petrolejem. Vse črpanje je v rokah tujih družb. Največ ga izrpa Creole Petroleum Corporation (45.09%). Sledi Shell z 27.51% in nato Mene Grande Oil s 15.83%. Druge družbe so manjše. Do preteklega leta se je delil petrolejski dobiček po načelu: Fifty-fifty, to je pol gre državi, pol pa družbi. Lani pa je predsednik države podpisal odredbo, ki deli v korist države običek na 60 proti 40. Družbe so protestirale in govorilo se je, da bosta padli prodaja in produkcija, a se zdi, da gre vse normalno naprej.

Drugi vir bogastva je železo, ki ga koplje Orinico Mines v kombinaciji in odvisnosti z United Steel Corporation. Nakopana ruda ima visok procent železa, celo 68%. Leta 1953 so ga eksportirali 2.296.401 ton. Strokovnjaki pravijo, da ga je še veliko tam okrog mesta Bolivarja. Gora San Isidro ga ima n. pr. 300.000.000 ton. Tudi nekaj zlata se izkoplje. Leta 1940 so ga spravili skupaj 4.565.758 gramov; leta 1953 pa le 849.235 gramov. Poljedelstvo je še slabo razvito. Meni se zdi, da predvsem zato, ker ni sistematično preskrbljeno z vodo. Podnebje je zelo muhasto in niti v deževni dobi dolgo ne začne deževati. Glavni pridelki so: sladkorni trs (ga ni dovolj za domačo potrebo), riž, koruza, kava, kakav. Tudi živinoreja je revna in uvažajo vedno dosti mesa. Prave industrije tudi še ni. Zadnje čase se trudijo, da bi ljudstvo bolj kupovalo domače pridelke. Vendar so tujj boljši in navadno nič dražji. Kljub temu da uvozijo veliko predmetov, je vendar izvoz večji. Leta 1943 so uvozili za 222.059.810 bolivarjev blaga, izvozili pa za 860.908.685 bolivarjev. In leta 1953 za 2.477.180.200 in izvozili za 4.841.712.308 bolivarjev.

Država je res bogata, posebno zaradi petroleja in bolivar vedno dobro stoji (nasproti dolarju 1:3,35). Vendar pa ljudstvo prav nasprotno živi v veliki revščini. Sploh lahko opazimo le dva sloja: bogastvo, ki je praktično nakopičeno v Caracasu, in revščino, v razmerju 45 (bogati) proti 55 (revni). Imate družine, ki imajo po pet avtomobilov, po dva pa sploh, in vse udobnosti glede vzgoje, hrane, življenja. Avto sam na sebi ni luksuz, pač pa potreba. Čim pa greste nekoliko v predmestje Caracasa, vidite cele predele (barrios) posejane z bajtami, kjer ljudje žive živalim podobno; prav tako na deželi. In ni redko, da dečki do 12 leta skačejo v „adamovih oblekah“ po cesti. Socialno je torej dežela zelo zaostala in ni čudno, da imajo komunisti lepe uspehe. Zraven še javna uprava nima čistih rok in malo obogateti na račun države še kar gre. Socialna zakonodaja je zelo nepopolna. Državni uradniki nimajo nobene zaščite ali zavarovanja. Druga podjetja imajo nekaj poskrbljeno za delavce, a spolnjujejo kaj površno svoje obveznosti in nemalokrat podkupijo sindikat in bolniško blagajno. Manjka morale pri javni upravi!

Vera in Cerkev

Kot v vseh državah Južne Amerike ima Cerkev „špansko mentaliteto“, kot pravimo (bolje: staro špansko mentaliteto). Notranjost, dežela, je duhovno še zelo

zanemarjena. Bolje je v Caracasu, ki ima kar precej klera za tukajšnje pojme. Temu primerno je razumljiva nevednost. Divji zakon je nekaj normalnega med nižjimi sloji, med premožnimi pa razporoka. Manjka pravih krščanskih družin! Vidite mater s kopico otrok, umazanih in strganih, in vsak je od drugega moža; in sama mora skrbeti za vse, ker je „mož“ ali šel z drugo alj pa vse zapil. (Morda tudi podnebe vpliva k močni spolni razdraženosti!) Razumljivo, da bohotno cveto javne hiše. Te vzdržujejo ljudje, ki lahko „plačajo“.

Cerkveno je razdeljeno ozemlje Venezuele v 2 nadškofiji (Caracas in Mérida), 10 škofij, 1 prel. nullius, 3 apostolske vikariate in 1 apostolsko prefekturo. Lani so bile ustanovljene 4 nove škofije, tako da bi bilo vseh okrog štirinajst.

Kako je s klerom? Kar sledi, so več ali manj osebni vtisi, ki veljajo za Caracas, ki je najbolj urejena cerkvena provinca in ima še kar nekaj verskega zagona. Malo številke in imen: ordinarij, nadškof za Caracas je bil doslej msgr. Rafael Arias Blanco, kj sta mu pomagala 2 pomožna škofa. Zelo sodobni in socialni nadškof, Slovincem iskreno naklonjen, se je pred kratkim smrtno ponesrečil. Svetnih duhovnikov je približno 142. Po večini so španci in nato Italijani. Domačih duhovnikov bo morda okoli 20%.

Zdi se, da je rajni gospod nadškof v treh smereh vršil svojo službo po duhovnikih: redno dušno pastirstvo, šola in caritas.

Mesto Caracas ima 58 župnij. V okolici jih je še 35, ki spadajo pod nadškofijo. Te župnije upravlja in oskrbuje okoli 130 svetnih in 60 redovniških duhovnikov. Na splošno se javno ne čuje o duhovniških škandalih. Prav pred dobrim mesecem se je vendar oženil neki kolumbijanec in napisal javno obtožbo svojega „hinavskega“ duhovništva. Duhovniki imajo vpliv pri ljudstvu in tudi v javnosti. To se je videlo pod diktatorjem Markom Pérez Giménez, ki je padel, brž ko je začel zapirati duhovnike. Da pa „svet“ ne veruje v duhovniški celibat, pa tako ni nič novega. Manjka seveda domačega klera! Kar ni poklicev! Malo semenišče v Caracas je polno, a večina se poslovi... Podobno tožijo redovne komunitete. Uspeh župnijskega dela je težko izraziti v številkah. V vsaki župniji imate skupino vernikov, ki hodi k zakramentom. Župnija, kjer sem nastavljen, ima okoli 30.000 vernikov z župnikom in dvema kaplanoma. Dnevno imamo 7 maš, intencij dovolj (prav tako druge župnije v mestu); spovedovanja vsak dan vsaj dve uri za dva kaplana. Pri večerni maši je dnevno povprečno 50 ljudi. V tednu prvega petka je bilo razdeljenih okoli 1500 sv. Hostij. Prvi petek spoveduje v tej cerkvi pet duhovnikov od pol 7 in skoraj do 9 kar naprej. K nedeljski maši pride okoli 20% vernikov. (Povprečno v Caracasu 11%.) Naj dodam, da je naša župnija med najboljšimi, morda ne toliko po zaslugi župnika kot po značaju ljudi.

Drugo področje pastirske službe je šola. Tej je posvečal gospod nadškof veliko pažnjo. Po pravici, kajti potreba je ogromna, saj je več ko pol prebivaistva nepismenega. Tri tipe privatnih šol vodi Cerkev: osnovne, srednje in univerzo. Skoraj vsaka župnija ima osnovno šolo, če že ne vseh 6 razredov, vsaj 2 ali 3, ki so namenjeni predvsem revnim slojem. Srednje šole so povečini v rokah redovnikov. Ti imajo 27 šol za dečke in 54 za deklice. Vse so polne kljub temu, da so drage in si jih morejo privoščiti le bogataši, za uradnika pa so velika žrtev, ki je marsikomu nujna, da reši otroka slabe družbe in komunizma. Ustava dovoljuje privatne šole, vendar jih država ne podpira. Nasprotno, AD (Acción Democrática), najmočnejša stranka, zelo nasprotuje privatni (verski) šoli in vztrajno

poudarja, da se mora šola „demokratizirati“ (priti v državne roke). Vendar vsi gospodje, ki poveljujejo državne šole, pošiljajo svoje sinove k jezuitom ali kam drugam, kajti državne nauče pisati, brati, računati, vzgoje pa ne dajo. Da se v katoliških šolah uči verouk, je razumljivo, le včasih ga uče premalo (ponekod le po eno uro na teden). Z veroukom v državni šoli pa je tako: v gimnaziji je verouk prepovedan, v osnovni šoli pa je dovoljen dve uri na teden, če veroučitelju učiteljski zbor ne prepove vstopa. Vendar katehet nima državne plače.

Ponos Cerkve v Venezueli pa je univerza „Andrés Bello“, ki jo je episkopat ustanovil leta 1958 in dal jezuitom. Kljub temu, da je precej draga (1600 bolivarjev na leto), je število učencev stalno raslo. Preteklo leto je bilo vpisanih 1365 študentov. Ima tele fakultete: pravo, filozofijo (humanidades y educación, letras), civilno inženirstvo, ekonomijo, farmaceutiko, arhitekturo. Poleg tega še stranske vede: psihologijo, psihotehniko, študij zgodovine in eno leto srednje šole. Poučuje 161 profesorjev, od teh 16 duhovnikov.

Tretje katoliško cerkveno delovanje pa je: „Caritas“. Gospod nadškof je zelo naročal, naj ima vsaka župnija svoj zasilni dispanzer, kjer se revni lahko zdravijo zastonj vsaj glede manj kompliciranih bolezni. Vsaj večje župnije imajo to postajo za prvo pomoč. Menim, da ni prave „katoliške“ bolnišnice. Poleg tega ta „Caritas“ razdeli med revne veliko živil in oblek. Če imamo pred očmi izredno revščino v polovici prebivalstva, potem razumemo, da je vsaka zasilna pomoč dobrodošla in nikoli ni dovolj zavojev z živilskimi potrebščinami in z obleko. Caritas je škofijska ustanova, ki pa ima podružnice po župnijah, ki delujejo več ali manj samostojno, le isto ime imajo, da pride tako pred javnostjo bolj do izraza.

Kljub temu, da je Cerkev v Caracasu še kar nekam delavna, se le čudno vidi, da pri volitvah krščanska demokratska stranka ni dobila več glasov. To je najbrž splošni južnoameriški pojav. Pri zadnjih volitvah je dobila večino AD — levičarska stranka, ki na vzgojnem področju mirno in zvesto sodeluje s komunisti, kljub temu, da pri volitvah ni šla skupaj z rdečimi.

Tudi laični apostolat se razvija. Imamo JOC in vse veje Katoliške akcije. Vendar je kljub mnogi dobri voljo še daleč, da bi dosegla tisto strumnost, ki jo zahteva narava KA sama po sebi in ki jo želi Cerkev. Bolj vztrajno in marljivo deluje Marijina legija. Zlasti med nižjimi sloji in med preprostimi ljudmi. Njeno delo je tiho, brez propagande, a vztrajno in člani neprestano gibljejo ko mravlje.

Omenim še glasilo „katoliške politike“, dnevnik „La Religión“. Dnevnik je siromak v obsegu in nakladi. Vendar še nekam vpije proti komunizmu in prav zato pride morda do veljave, ko drugi časopisi malo pišejo o komunizmu.

Vse, kar sem tu opisal o „Veri in Cerkvi“, so moji vtisi nabrani v kratkem bivanju v tej deželi. Velja predvsem za Caracas, ki je, se razume, srce republike.

Lahko še dodam, da je ugled Cerkve porastel posebno po zadnjem preobratu, ko so vrgli diktatorja Perez-a. Danes mora z njo računati vsaka vlada. Zdi se, da se Cerkev zaveda svojega poslanstva in namena v tej zaostali deželi. Morda njeno delo ni tako radikalno in dosledno kot v Evropi ali USA, gotovo pa primerno značaju tropskega podnebja. Zato bo njeno delo mileje sojeno... Dva problema ima zlasti pred seboj: skrajno revščino polovice prebivalstva, ki je prav po tropsko leno, in pa prav isto število nepismenih.

Nepopoln je ta popis Venezuele. Žive tu še trije slovenski duhovniki že več let. Morda bi kdo od njih hotel dopolniti to poročilo s svojo dolgotrajno skušnjo!

Pred zadnjo vojsko ni bilo tu naše emigracije. Le za dva sem zvedel. Po zadnji vojski pa se je naša družinica tu namnožila na okoli 500; od teh jih pol živi v družinah. Večina je s štajerske; slede Primorci, Gorenjci in Dolenjci. Intelektualcev bo morda 15; drugi so kmetje in obrtniki. Duhovniki smo štirje: en koroški salezijanec, ki je tu že veliko časa; dva iz mariborske škofije, tu po 10 let, in jaz. Gospodarsko naši ljudje na splošno dobro stojijo. Nekaj malega je zelo revnih, ali zaradi malomarnosti ali pa, ker so šele prišli sem. Trenutno je imigracija zaprta. Narodnostno jih je zavednih okoli 60%. Mladina seveda v tem smislu ni bila vzgajana in je že kar veliko, če govore še po naše. Vse je zaviselo od staršev. Kulturno nismo doslej še nič zamigali, ker nas je malo in ker inteligentje stojijo ob strani. Kljub temu smo skušali ustanoviti nekaj društvu podobnega, poživiti slovenski oder in petje. Vendar je praktična vez med nami le nedeljska maša, kamor pa zahaja redno največ le do 40 rojakov. To je odsev verske gorečnosti in moralnega življenja. Štajercem se pozna nemška okupacija. Ni moralne trdnosti niti jasnosti v načelih. Zato imamo ponovne „poroke“ (5). Tudi maša jim ni nekaj, česar ob nedeljah ne sme manjkati. Poleg tega se tu 10 let zanje duhovno ni nihče brigal. Vendar se na splošno lahko reče, da jim je duhovnik še nekaj, kar ni odveč v njih družbi. Povsod me prijazno sprejmejo, se pogovore z menoj tudi o verskih problemih in se izdajo, da k maši ne gredo več, ali, da niso poročeni. Poslanstvo izseljenskega duhovnika je torej veliko in pomembno in je ves uspeh dela vezan na osebni stik. Težave pa so tu: najprej razdalje; zato je težko pogosto obiskovati te, ki živijo izven Caracasa; potem pa pomanjkanje kake idealne učiteljice in morda pevovodja.

Prosim vse sobrate po svetu, naj molijo za nas, da bi Bog dobri volji, ki sem jo tu našel, dajal blagoslova, vsemu sejanju in zalivanju pa rasti!

„Leto 1960 pričakujejo eni s strahom, drugi z velikim upanjem. Eni se boje božje kazni, ki je baje napovedana; drugi upajo, da bo objava tretje fatimske skrivnosti prinesla zaželeno vest o končni zmagi brezmadežnega Srca Marijinega. Kdo ima prav? Bržkone ne eni ne drugi. Tudi za leto 1960 velja, kakor za vsako drugo leto, da bo zanesljiv korak k večnemu cilju tistim, ki verujejo v božjo previdnost in po tej veri tudi živijo, tistim, ki imajo zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega za temelj življenja.“

(† škof dr. Gregorij Rožman, Pismo v leto 1960, Zbornik-Koledar Svob. Slovenije 1960, Buenos Aires, str. 143)

Duhovnikova čistost

Anton Orehar, Argentina

Govoriti moramo o duhovniški čistosti, ker po cerkvenem zakoniku „moramo ostati samski in čisto živeti, ko smo prejeli višje redove“ (Kan 132, 1). Razmišljajmo o njej, da poživimo v sebi pravo pojmovanje te odpovedi in ljubezen do nje, kar nas bo nagnilo storiti vse, da jo ohranimo.

Pojem duhovniške čistosti

To je krščanska krepost, ki nas nagiba, da krotimo v sebi spolno nagnjenje, ki je sicer dano od Boga, pa smo se pri subiakonatu zavezali, da ostanemo izven zakona, kjer je edino dovoljeno ustreči temu naravnemu nagnjenju.

Duhovnikova čistost ni sovraštvo do ženske, čeprav vemo, da je beg pred njeno družbo koristen, včasih nujno sredstvo za ohranitev te kreposti. Tudi ni duhovnikova čistost beg pred odgovornostjo za družino, ki je sad zakonskega življenja, saj je duhovnik odgovoren za več ljudi kot telesni oče in za težje primere. Prav tako ni nobeno obsojanje zakonskega stanu ali zakonskega življenja, ker prav duhovnik uči, da je zakon po božji volji in božja ustanova ter po Kristusu zakrament. Končno to ni nobena duhovnikova osebna žalost, da so ga okrnili v eni izmed naravnih pravic, temveč je vesela odpoved, ki jo je sam vzel nase in s prisego potrdil, da je to storil svobodno, in jo še danes veselo prinaša Bogu, čeprav morda z večjimi žrtvami, kot je pričakoval.

Kardinal Verdier, nadškof pariški, pravi: Ločimo čistost, ki je obvezna za vse, in čistost, ki veže posamezne stanove. Čistost zakonskih, katerim jo je včasih težje ohraniti kakor popolno zdržnost samcem; čistost vdovcev, ki je velika žrtev, ker so bili vajeni zakonskega življenja, ter čistost doraščajočih, ki mnogokrat od njih zahteva pravega junaštva, da ostanejo zdržni, dokler se ne poročijo. Koliko lažje more Cerkev vsem odslej omenjenim govoriti o zahtevi čistosti, če more pokazati na stan, ki ima čistost v njem posebno mesto, pa tudi posebno zahtevo popolne zdržnosti od spolnega življenja, čeprav so duhovniki prav tako ustvarjeni kakor drugi ljudje.

Zgodovina pove, da so pri vseh narodih zdržne ljudi čislali in da so pričakovali, ali celo zahtevali to zdržnost povsem, ali delno od tistih, ki so služili v bogoslužju. Od duhovnikov stare zaveze je Mojzesova postava zahtevala zdržnost za čas, ko so vršili sveto službo v tempļu. Jožef Flavij govori o esenih, ki so živeli v popolni zdržnosti. — Celo poganski narodi so poznali za duhovnika celibat. Katul piše: „Casta placent superis“; in Plutarh: „Diis omnia munda“. Tudi o starih Mehikancih in Peruancih poročajo, da so zahtevali za vstop v duhovnikovo službo čistost od kandidatov.

Pravi blesk je dal stanovski čistosti Jezus v novi zavezi, ko je zbral okrog sebe osebe, ki so vse življenje zdržno in deviško živele (Marija, sv. Jožef, sv. Janez Krstnik in Janez Evangelist), ali pa so sprejele zdržnost od trenutka, ko so stopile v njegovo spremstvo in službo, n. pr. apostoli.

Duhovniška čistost, celibat, ni božjega izvora (prava), je pa po besedi

Pija XII. (Menti nostrae) posnemanje božjega zgleda. Kmalu v prvih časih so duhovniki precej splošno začeli živeti v celibatu, kasneje je pa Cerkev ta način življenja duhovnikom, posebej na Zapadu, ukazala in do danes ne mara popustiti, razen v nekaj primerih, n. pr. konvertitom, ki so postali katoliški duhovniki.

Pomen duhovniške čistosti

Čistost je za duhovnika ena največjih odlik in za Cerkev eden največjih virov moči za apostolat. Duhovnik z jasnim poklicem in čistim življenjem je v veliko veselje Bogu in v veliko korist Cerkvi. Duhovnik dvomnega porekla v obojnem je žalostna postava zase in v škodo Cerkvi ter ovira za njegov apostolat, posebej še, če so njegove napačne poti javno znane; po nauku o skrivnostnem telesu Kristusovem pa tudi vsak še tako skrit prestopok kvarno vpliva na organizem Cerkve, lastne župnije.

a) Zgled daje duhovnik s svojo čistostjo tistim, ki so jo dolžni delno. ali popolnoma ohraniti v svojem življenju (poročenim, vdovcem, neporočenim); v veliko oporo jim je, ko Cerkev pokaže na duhovnika, kateri mora vse življenje tako živeti, kakor se od njih zahteva le nekaj časa. Nad vso umazanostjo sveta, posebej današnjega, svetlo sijeva zvezda duhovnikove odpovedi. Težka je naloga, ko mora zdrav človek s svojim razumom krotiti uporno telo, ki ncsi v sebi posledice izvirnega greha in morda posledice zgrešenega življenja v svojem sorodstvu cele rodove nazaj. Borba je težka, ker je borba z enim od najmočnejših nagonov v človekovi naravi, ki pa ima tudi najvažnejši smoter: ohranitev človeškega rodu. Gre pa za najvažnejšo zadevo: svobodo človekove duše nad usušnjenjem telesa. Ljubezen do Boga nagne duhovnika, da to žrtev vzame nase in tako pomore do zmage duhovnega nad telesnim. Tako more on oziroma Cerkev govoriti zakoncem, naj svoje telesno razpoloženje bistveno dopolnijo z ljubeznijo do Boga in med seboj, da bodo tako zmožni vzeti nase delno ali popolno zdržnost, kadar zahteva blagor duš, ali njihovo telesno zdravje. Važna je ta misel posebno v sedanjem svetu, ko prevladuje prepričanje, da je vsaka odpoved nemogoča.

b) Rešeniški pomen duhovniške čistosti. S svojo odpovedjo duhovnik, če jo seveda pravilno pojmuje in sprejme, sprosi milost stanovitnosti neštetim, ki se borijo za to krepost. Močan je ta nagon in vsa oblika današnjega življenja je taka, da za tem živalskim nagonom vleče in tudi potaplja v to živalsko življenje. Prav tako duhovnikova žrtev padlim posreduje vstajenje, Bogu pa daje zadoščanje. Velikega milostnega pomena je odpoved duhovnika za vernike v krščanskem občestvu. „Večje ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo dá svoje življenje za svoje prijatelje“ (Jn 15, 13), v celibatu pa se duhovnik odpove delu svojega življenja. Kdo ve, kolikim s svojo odpovedjo omogoči zmago v boju in ustvarja bolj zdravo ozračje za čisto življenje. Važnost duhovnikove odpovedi je označil Lacordaire: „Duhovnikova žrtev je žrtev človeka, ki se je pridružila božji žrtvi.“ „Na svojem telesu dopolnjujemo dobesedno, kar nedostaja trpljenju Kristusovemu“ (sv. Pavel). Tako smo res „sol zemlje“, ki varuje družbo okvare, in če bi to opustili, smo zanemarili važno sredstvo.

c) Duhovnikova čistost je skladna z njegovim poklicem. Naše duhovništvo je nadaljevanje Kristusovega duhovništva. Kakor pa je bil Jezus kot učlovečeni Bog in naš veliki duhovnik deviško čist, je primerno, ne samo na sebi nujno potrebno, da duhovnik živi popolnoma zdržno ter tako prav posebno more ostati

med Bogom in ljudmi, brez posebnih obveznosti v telesnem pogledu do ljudi, kot posrednik med najvišjim in najnižjim. V svoji velikodušnosti daritvi na križu je Jezus sebe popolnoma izročil Očetu; Boga vrnil ljudem po milosti in nje navezal Nanj spet po milosti. Isto delo opravlja duhovnik, zato je primerno, da izbere isto obliko življenja ter tako najde čas za duhovne stvari, ko se je tvarnih čimbolj rešil.

Bistveno poslanstvo duhovnikovo je njegovo duhovno očetovstvo po milosti, zato je primerno, da sam ni navezan na nobeno družino, ker le tako more v svojem delovanju seči preko mej vseh družin, med katerimi deluje. Ljubezen do Boga, ki je važen nagib njegove odpovedi v celibatu, zraste ljubezen do vernikov, ki je nujen pogoj njegovega delovanja med njimi.

Sredstva, da si duhovnik ohrani čistost

Kakor je čistost lepa in vzvišena, je pa krhka posoda, v kateri jo nosimo. Imamo pa tudi dosti sredstev, katera nam pomagajo ohraniti ta biser našega življenja.

a) **Molitev**, h kateri nas nagiba ponižnost, v kateri priznamo svojo slabost, da iz svoje moči ne moremo ostati zvesti obljubi, ki smo jo naredili ob subdiakonu. „Nihče ne more ostati zdržen, če mu tega ne da Bog“ (Modr 8, 21). Moliti moramo stalno za ohranitev čistosti, kar tolikokrat priporočamo sami svojim spovedancem. Skrbeti moramo vsaj za minimum duhovnega življenja; posebej sta važna premišljevanje, kjer se duša najbolj napije moči božje, in lepo opravljanje sv. maše, kjer se Srce Jezusovo najbolj na široko odpre posebej duhovniku. Naj se nam ne zdi škoda časa za pripravo in zahvalo! Posebej nas bo varovala zaupna pobožnost do Matere božje, ki je na prav poseben način Mati duhovnikom.

b) **Odpoved**. Zavedati se moramo, da nismo v stanu stanovitnosti v milosti; vse se lahko zgodi vsakemu, kot sv. Pavel: „Kdor meni, da stoji, naj gleda, da ne pade“ (1 Kor 10, 12). In da si pridobim potrebno silo odpovedi, nam sv. Pavel svetuje: „Zatiram svoje telo in ga devljem v sužnost, da bi, ko evangelijski oznanim drugim, sam ne bil zavržen“ (1 Kor 9, 27). Vsaj minimum askeze mora gojiti duhovnik, ki hoče ostati zdržen. Prilik za to je nešteto (hrana, pijača). Odpovedati se večkrat tudi družbi, posebej svetni; kajti duhovnik, ki se zaplete s svetom, postavi čednost v nevarnost. Če se pokaže bolj redko v družbi, ga sprejmejo z večjim spoštovanjem, nihče si ga ne upa sramotiti ali se spotikati nad njim ali nad stanom. Če pride le prevečkrat, ga ne vzamejo več kot duhovnika, ampak bolj kot tovariša in si marsikaj privoščijo tudi v njegovi družbi, češ, če ni zadovoljen, naj ne prihaja med nas. Sv. Lavrencij Justinijan je zapisal: „Koliko jih je, ki so svetili pred ljudmi kot svetle luči, zaradi prepogostega pohajanja v svet so omrznili in se vrnil k prejšnjemu svetnemu načinu življenja.“ Ne smemo sicer tega pretiravati, vendar moramo biti pozorni tudi na to nevarnost.

c) **Previdnost, mati modrosti** je na mestu posebej glede čistosti. Paziti moram, da pod pretvezo napačne širokogrudnosti ne izgubim tenkega čuta za čistost in tako nevarno pripravljam padeč sam sebi; previdnost je potrebna v izbiranju filmov in branju beletristike, kjer si ne smemo delati utvar, da smo že dozoreli, da smo študirali; posebej pa ne beri slabih knjig in ne glej vabljivih filmov in umazanih televizijskih prizorov z izgovorom, da je treba poznati živ-

ljenje, ko je v vsem tem dejansko pogosto skrita napačna radovednost ali celo že strast. Varoval se bom osamljenosti in praznega sanjarjenja, da ohranim tako gospostvo nad svojim čustvenim življenjem. Previden moram biti pri vsem pastoralnem delu tudi v tem pogledu. Že pri otrocih v šoli, da jim ne dovolim prevelike domačnosti do sebe in si jo tudi sam ne dovolim do njih. Sem zadosti previden — brez pretiravanja — v razmerju do žensk v spovednici in v organizacijah, ki nas pripeljejo v njih bližino? Paziti moramo, da pod plaščem nadnaravne ljubezni ne iščemo svoje čutne tolažbe. V nekaterih deželah in v tej civilizirani brezčutnosti ne bo odveč, da je duhovnik previden tudi v razmerju do moškega sveta, da sam sebe ne postavi v nevarnost in ne postavi v nevarnost svojega dobrega imena, ljudje so v tem pogledu brezobzirni (nevarne so v tem pogledu romanske dežele bolj ko druge in večja mesta, ki so polna abnormalnosti tudi v tem pogledu). Previden bom v zaupnosti, ki se ne sklada z duhovnikovo častjo, previden v pisanju pisem, s katerimi imam sam najboljši namen, pa drugi napak razumejo. Nikdar ne bom pisal pisma, kj bi ne smelo biti objavljeno!

d) **Zaupanje do sobratov, posebej do spovednika.** Ne čudimo se, pridejo te težave kadar koli in komur koli. Zgodovina nam pove, da niso vedno padli sami mladi duhovniki, in vsakdanja skušnjava uči, da je v večji nevarnosti tisti, ki živi sam zase zaprt, se izogiba duhovniške družčine, potem pretirano išče laične družbe in mnogokrat malo izbira, ali pa izbire tudi ni. (Ko smo prišli slovenski duhovniki v Argentino, mi je tedanji apostolski nuncij, sedaj kardinal Fietta ponovno priporočal: Zbirajte duhovnike, da ne bodo sami, razmere so v tujini drugačne kot v domovini, kjer ste bili vajeni.) Če nas sobrat opozori na nevarnost, ali na kako besedo, ki se že sliši med ljudmi, mu bodimo hvaležni, ne zamerimo mu; čimbolj bi nas ta opomin vznemiril, tembolj potreben je bil. Posebno odkrit in zaupljiv bom do svojega spovednika, ki bo velika opora v teh nevarnostih. Resen, a predvsem dober bom s sobratom, penitentom, kadar bo potreboval moje pomoči, ali bom sam spoznal, da trpi, da je v krizi. Ta zaupljivost nam je potrebna posebej v tujini, kakor je nevarna prevelika zaupnost in vsaka neprevidnost v laičnem svetu, četudi in morda prav posebej med lastnimi rojaki.

Resno se moramo zavedati resnice: Duhovnik nikoli sam ne pade, za njim gredo drugi in se ne vrnejo, čeprav se je duhovnik sam spravil z Bogom.

Kljub zavesti lastne nemoči ostanimo mirni, če smo storili, kar smo mogli; v ostalem velja „In Domino confido et non confundar in aeternum“.

Škof dr. Gregorij Rožman je že na smrtni postelji podpisoval božično in novoletno voščilo duhovnikom za leto 1960. To zadnje voščilo nam bo še posebno drago.

Posnemanja vreden slovenski župnik

(V slovo rajnemu cerkljanskemu župniku Janezu Černilecu)

Janez Kalan, Argentina

Ne bom zapisal, da je bil med slovenskimi župniki najboljši, ker nisem vseh poznal. Mislim pa, da prav z mirno vestjo lahko zapišem, da je bil najboljši in najlepši zgled pravega katoliškega župnika, ki je bil zares oče svoji župniji, ker je tako skrbel za duhovni napredek svojih duhovnih otrok, kakor more le zares globoko veren in skrben oče skrbeti za svoje otroke.

Prav tako je bil svojim kaplanom vse: oče, brat, prijatelj, najboljši učitelj in vodnik.

Osebo je bil zelo preprost, do kraja iskren in pošten, zelo inteligenten, podkovan v bogoslovnem znanju, pa tudi dober in skrben gospodar. Bil je načelen in odločen, a žalil ni nikogar.

Zdi se mi, da se bo njegova vzorna duhovniška podoba najbolj videla iz spominov, ki jih imam nanj kot njegov kaplan v št. Janžu na Dolenjskem.

Župnik Černilec se je vedno z veliko hvaležnostjo spominjal svojih župnikov: Perčiča iz Preserja, zlasti Zabukovca iz Komende in dekana Skubica iz Ribnice.

O svojih kaplanih je vedno govoril z vso dobroto in ljubeznijo. Vse dobro je pohvalil, vse drugo pa je povedal tako, da je vedno poskušal pokazati kaplanovo dobro voljo.

Leta 1926 je prevzel župnijo št. Janž na Dolenjskem. Gospodarsko je bila popolnoma na tleh, konsumno društvo in hranilnica skoraj v konkurzu. Za ceno svojih živcev je hranilnico rešil propada. Kljub temu pa o svojem predniku ni nikoli drugače govoril kakor, da je imel najboljše namene in da je do tolikih težav prišlo le, ker gospod ni nikoli zapisal, kar je prejel in kar izdal.

Vseh treh kaplanov, ki jih je pred menoj imel, se je rad spominjal in prav

ob njihovih zgledih veliko učil. Rad je govoril, kaj je kateri izmed njih dobrega naredil ob teh in onih priložnostih in kam je katerega zavedla prevelika vne-ma. S tem me je bolj učil, kakor bi mi ne vem kakšne nauke dajal. Prav v tem je bila njegova velika odlika, ker je hotel iz vsakega svojega kaplana narediti najboljšega duhovnika in župnika.

V svojem duhovnem življenju je bil globok, resen, pa otroško pobožen. Bil je razumen vodnik Marijinih družb, vnet spovednik, res prepričevalen pridigar, ker na njem ni bilo ničesar narejenega.

Njegov katekizem in svetopisemske zgodbe bi najlepše pokazale, kako vestno se je pripravljaval na šolo in nedeljske popoldanske krščanske nauke. Po straneh v knjigi je imel nalepljenih vse polno izrezkov. Kjer je kaj dobrega bral, je izrezal in nalepil; kjer je kaj lepega slišal, je zopet zapisal in dal na primerno stran v knjigi.

Iz zanemarjenega pokopališča je naredil zares lepo božjo njivo; prav tako kasneje tudi v Cerkljah. Cerkev je vso prenovil. Ko se je poslovil v št. Janžu, je pustil zraven še ves denar za napoljavo elektrike in pleskanja župnišča. Župnija št. Janž je bila uboga; sam je v desetih letih svojega župnikovanja v št. Janžu moral porabiti trideset tisoč svojega denarja. Z nasmehom je rekel: „Jaz jih lahko, ko mi brat pošilja; ti jih ne moreš.“ Cerklje na Gorenjskem so res bolj bogate. Pa tudi tam ne bi vsak župnik tako skrbel za lepoto starodavne cerkve, posvečene Marijinemu vnebovzetju, kakor se je župnik Černilec zanimal. Saj je človeka kar dvignilo, kadar si stopil v to Marijino cerkev, tako lepo in snažno. Za lepoto cerkve mu ni bila nobena žrtev prevelika.

Bil je resen v resnih stvareh, v družbi pa družaben do otroške razigranosti in nagajivosti.

Ko je na prvi ponedeljek v juniju leta 1936 odšel v Cerklje, je bila šentjanska župnijska cerkev polna. Vse je jokalo in prav tako župnik pred oltarjem. Župnija je izgubila najboljšega očeta.

Kako je skrbel za svoje kaplane, naj pove dogodek, ki je res Černilec vreden. V začetku januarja 1936 mi reče pri kosilu: „Za župnijski konkurz sem te prijavil, ker se sam najbrž ne boš odločil. Zdaj ga boš pa še lahko naredil, potem bo pa vsako leto teže.“ Oskrbo sem imel v župnišču do zadnjega gumba, do zadnje nitke skoraj zastoj. Ko sem prišel v št. Janž, mi je takoj rekel: „Tvoji gosti in obiski so moji gostje in obiski.“

V Cerklje sem ga hodil obiskovat po dvakrat ali trikrat na leto; vedno sva se zagovorila čez polnoč. Tudi tam je svoji župniji postal vse. Ko je bil po Nemcih leta 1941 pregnan iz župnije Cerklje, je svojim zapuščenim vernikom po Pavlovem zgledu pošiljal pisma in jih učil.

Naj še g. Jože Cvelbar, ki je bil v Cerkljah Černilčev kaplan, izpopolni tole podobo! Takole piše o svojem bivšem župniku Černilcu:

„Zame je bil Janez Černilec župnik v pravem pomenu besede. Zame je bil župnik, brat, prijatelj in vodnik. Takega še nisem našel na svetu. Bil je skrben za ljudi. Povsod je mislil, kako bi ljudi prav učil in vodil. Včasih je udaril z besedo, a vedno s pravim namenom, da bi jih s trdo besedo držal na pravi poti.

A ni bil kaka grča. Na zunaj morda res, a bil je mehak. Ko so nas Nemci vozarili, kako je jokal... Nikoli ne bom pozabil, kako je jokal na zadnjo nedeljo v aprilu leta 1941. Vsako zadnjo nedeljo smo imeli obhajilo za otroke. Ko je tisto nedeljo delil sv. obhajilo, je jokal kot otrok. Po maši sem ga vprašal, zakaj je tako jokal. Pa mi je rekel: Ker sem mislil, da jih obhajam zadnjikrat. — In jih je res: čez dober teden sva bila že v ječi v Kranju.

Ko je bil potem v škofovih zavodih v zaporu, sva dobila zavoj. V kruhu je bil

listek: Vse premoženje so mu Nemci zaplenili. Pa on se je požvižgal na premoženje, a zajokal je zopet, ko je dejal: Kaj bo z otroki, družinami, to me skrbi.

Ko sem bil pri njem za kaplana, sem videl, kako vestno se je pripravljal za pridige. Spominim se, kako mi je rekel glede uporabe sv. pisma v pridigi: Sv. pismo mora biti v pridigi; to je kot nekaka mast, ki daje božji vpliv, vse drugo je bolj naše delo in naša beseda.

Ko je bilo v škofijskem listu neko škofovo naročilo, bi si jaz vest že kako potolažil in ničesar ne naredil, češ, da ni za nas, a župnik Černilec je rekel: Škof so rekli; naredila bova. In sva in ni bilo težko, kot sem si predstavljal. Takih in podobnih spominov je precej. Pa si mislim: Kako bi bilo med duhovniki lepo življenje, če bi se med seboj razumeli; koliko več bi naredili, če bi vsi imeli tako vest, kot jo je Černilec imel, in bili tako vestni, pa tako delavni za dušni blagor ljudi.

Gospod župnik Černilec mi je pisal januarja 1959 prvo in zadnje pismo. Kratko je, a res Černilčevo, njegov slog in beseda. O sebi ni rad govoril, a je zapisal kljub temu tri Jobove tožbe: Prva: starost; druga: sladkorna bolezen; tretja, najbujša: izguba glasu. — Dolgo časa ni mogel glasno govoriti. Kdor ga je poznal, kako rad je pridigal, spovedoval... ve, da je pri tem res trpel. Prosil je: Priporočaj me v molitvi, da bom bolezen voljno nosil kot pokoro. O župnijskem življenju ni pisal, ker je vedel, da papir ne prenese vsega... Ob koncu pa je dostavil: Bog in cerkljanska Vnebovzeta naj naju podpirata do konca zemeljskega življenja.

Taka je bila prošnja. Naj mu Mati izprosi srečen prehod iz vic v nebesa!“

Tako misliva o svojem dragem župniku Janezu Černilcu dva njegova kaplana. Brez dvoma se bo najini sodbi pridružil vsak slovenski duhovnik, ki je rajnega gospoda župnika dobro poznal. Gospod župnik Janez, Bog naj Ti povrne za tvoj lepi zgled, tvojo skrb in vodstvo; ti pa tam prosi, da bi Slovenci dobili še veliko tebi podobnih duhovnikov in župnikov!

JUGOSLAVIJA

Zlatomašnik Franc Sal. Špindler je izdal lepo, pevno, lahko „Mašo Jezusovemu Srcu na čast“ za mešani zbor in orgle; besedilo je deloma rajne uršulinske pesnice M. Elizabete, deloma pa zlatomašnika Fr. Ks. Meška. Naroči se lahko na naslov: Fr. Sal. Špindler, p. Tomaž pri Ormožu, Slovenija Jugoslavija.

Na god sv. Ane leta 1959 je preč. g. Mihael Kragelj v ožjem krogu sorodnikov in znancev v šempasu pri Gorici opravil svojo biserno mašo. V šempasu deluje dušnopastirsko že od prve svetovne vojne dalje.

Že smo poročali o treh novomašnikih dveh ap. administrator: jugoslovanskega dela goriške nadškofije in slovenskega dela tržaško-koperske škofije. Nova maša pa je bila leta 1959 tudi na Mirnu pri Gorici, kjer je znana božjepotna cerkev žal. Matere božje; novomašnik je domačin Ivan štanta, ki je študiral bogoslovje pri lazaristih v Italiji.

Biseromašnik Jožef Jusič je 9. avgusta daroval biserno mašo v Kredu, kjer je za župnika. Slavnostni govor je imel g. Joško Kragelj, župnik iz Velikih Zabelj na Vipavskem. Ker je g. biseromašnik doma iz Beneške Slovenije, je ponovil svojo biserno mašo tudi v Ažli. Ob tej priložnosti pa je govoril g. Peter Černoja iz Dol. Barnasa. V pridigi je povedal, da je g. biseromašnik ob rojstvu tehtal komaj 1.90 kg; ker so se bali, da bo kmalu umrl, so ga krstili v silo. Pa se še pri 86 letih s kolesom vozi v Čedad. Na delo med goriške Slovence je šel, ker se je njegovi vesti upiralo, da bi na svoji rodni slovenski zemlji poučeval slovenske otroke krščanski nauk v italijanščini. Slavljencec je znan tudi kot odličan sadjar.

Apostolski administrator dr. M. Toroš je imenoval za svojega namestnika in generalnega vikarja jugoslovanskega de-

la goriške nadškofije preč. g. dekana Andreja Simiča.

Na Gočah pri Vipavi so 22. septembra pokopali g. Alojzija Kralja, tamkajšnjega župnika in župn. upravitelja v Evzelju. Leta 1954 je obhajal zlato mašo. V Gočah je deloval polnih 51 let. Pokopal ga je g. dekan Breitenberger ob udeležbi 50 duhovnikov in mnogo ljudstva.

V Zavodnjem, v lábotski škofiji, je umrl Janez Rožman, biseromašnik in konzist. svetnik. Rodil se je v Artičah leta 1870, mašniško posvečenje pa je prejel leta 1895.

Mariborski semeniški duhovniki so odšli za kaplane: Franc Brecl v Vojnik, Jožef Cimerman v Gor. Radgoni, Jožef Gračner na Ravne na Koroškem; Pavel Pucko v Slov. Konjice, Jožef Žalar v Zreče, Martin Poderos v Brežice.

Viljem Gumilar, dosedanji kaplan v Gor. Radgoni, je odšel za kaplana v Vitanje.

Jožef Hozjan, dosedanji kaplan v Vitanju, je postal župnik pri Sv. Vidu nad Valdekom in soupravitelj pri Sv. Miklavžu pri Slov. Gradcu.

Kaplan Stanko Horvat je odšel iz Slov. Konjic za kaplana k Sv. Petru pod Svetimi gorami.

Rudolf Jurman, župnik v Loki pri Zidanem mostu, je prevzel v upravo tudi župnijo Sv. Marije v Širju.

Jožef Šmon, doslej župnik v Širju, je bil umeščen za župnika na Svetinjah. Celjski kaplan Vladimir Rutar je bil imenovan za vikarja namestnika pri Sv. Martinu na Pohorju. Na njegovo mesto v Celje je prišel iz Vojnika Marijan Kuk.

Franciškan p. Pavel Heybal je odšel iz lábotske škofije. Zato je bil pri Sv. Mariji v Mariboru imenovan za kaplana franciškan p. Hugolin Žvegljč.

Tudi p. Konstantin Urankar OFM je odšel iz lábotske škofije. Njegovo mesto župnika-vikarja pri Sv. Trojici v Slov. Goricah je prevzel p. Salezij Glavnik OFM.

P. Kamil Pernat, O. C. Ref., duhovni pomočnik v Ljutomeru, je prestavljen k Sv. Marjeti niže Ptuja.

Maksimilijan Prah, župnijski upravitelj v Rogatcu, je bil umeščen za nadžupnika iste župnije.

Dr. Jožef šendorfer, do zdaj župnijski upravitelj pri Sv. Magdalenii v Mariboru, je postal pravi župnik iste župnije.

Resign. župnik Jožef Peternelj je postal župnijski upravitelj na Rovih pri Kamniku.

Francišksanske preместitve na ozemlju ljubljanske škofije: Meseca septembra so se izvršile tele spremembe: P. dr. Roman Tominec je postal župnijski upravitelj župnije sv. Cirila in Metoda. Za kaplana na isto župnijo pa je prišel od sv. Antona na Viču p. Metod Valjavec. P. Krizolog Zajec je odšel od sv. Cirila in Metoda za župn. upravitelja k Sv. Antonu na Vič. P. Otokar Dernovšek, doslej rektor Marijine cerkve na Sveti gori pri Gorici, je postal rektor pri Mariji Pomagaj in hkrati mošenjski kaplan. P. Rupert Suhač je postal drugi mošenjski kaplan s sedežem na Brezjah; doslej je deloval v Strunjanu pri Koprju. P. Hieronim Žvegljč se je poslovil na Brezjah in bo odslej deloval pri Marijinem oznanjenju v Ljubljani. — P. Beno Rendulič je šel za kaplana v Sp. šiško.

Salezijanske preместitve na ozemlju ljubljanske škofije. Dr. Janez Jenko, ki je pastiroval v Mostah pri Ljubljani, je zamenjal svoje mesto s svojim sobratom Jakobom Turšičem, ki je bil v Cerknici. Zraven bo upravljal tudi župnijo Graho-vo. Salezijanski ravnatelj Jožef Pušnik je prevzel župnijo presv. Trojice v Tržišču. Na željo predstojnikov sta bila razrešena službe Franc Dundek, doslej v Mostah, in Franc Levstek, doslej v št. Rupertu. V št. Rupert je prišel za kaplana Ivan Gnidica, doslej kaplan v Škopicjanu pri Mokronogu. V Moste pa je s Kodeljevega odšel za kaplana Ciril Zajec.

Na praznik vezi sv. Petra je v Ljubljani umrl Edvard Šimnic, doma iz Kranja, star 76 let. Znan je bil kot „turški doktor“, ker je tri leta na vseučilišču v Beirutu študiral semitske jezike. Raj-nemu prelatu dr. Matiji Slaviču je vsaj

deloma po drugi svetovni vojni pomagal pri prevajanju sv. pisma. Umrl je spravljen s Cerkvijo. Doma je bil iz Kranja. Molimo za pokoj njegove duše!

13. oktobra 1959 je na Rakovniku zastil oči salezijanec Anton Luskar. Doma je bil iz št. Petra v Savinjski dolini. Mašniško posvečenje je leta 1908 prejel v Argentini. Bil je med prvimi slovenskimi salezijanskimi misijonarji na Ognjeni zemlji. Doma je spisal znani Obredni priročnik. Dočakal je 85 let. Bil je zelo pobožen ter goreč spovednik in apostolski mož. Premolil je mnogo rožnih vencev. Umrl je v rožnovenskem mesecu in na god fátimske Matere božje. Lepo bi bilo, da bi kdo bolj podrobno orisal njegovo zgledno življenje.

14. oktobra 1959 pa je odšel v večnost g. Jožef Gostiša, star že 80 let. Umrl je v stiškem samostanu. Bil je doma iz Idrije. Kaplanoval je v Preddvoru, Radovljici, Horjulu, Trnovem v Ljubljani, št. Vidu pri Stični, župnikoval pa v Sp. Logu na Kočevskem in na Sinjem vrhu do leta 1938. Takrat je odšel v pokoj in nekaj časa živel pri usmiljenih bratih v Kandiji.

G. Miha Zevnik, župn. upravitelj v Dobrničju, je bil imenovan za vršilca dolžnosti dekana žužemberške dekanije in za duh. svetovalca, ker je bil g. Alojzij Županc razrešen dekanijskih dolžnosti in upraviteljstva župnije šmihela pri Žužemberku.

G. Stanko Mehle, župn. upravitelj v Žužemberku, bo upravljal tudi župnijo šmihel pri Žužemberku.

G. Valentin Bertonec, dolgoletni župnik v železnikih, je šel za župn. upravitelja v Cerklje.

V železnike je prišel za župn. upravitelja Maks Ocepek iz Polšnika.

V Polšnik pa je odšel za župn. upravitelja Tinček Bergant, ki je bil doslej župn. upravitelj v Toplicah pri Novem mestu.

Kočevski kaplan Roman Kavčič pa je šel za župn. upravitelja v Toplice pri Novem mestu.

Salezijanec Franc Jakše je začasno prevzel upravo kar treh župnij: Preddvora, Jezerskega in Kokre.

Orglarska šola v Ljubljani že več let ne deluje.

V št. Petru na Pivki je g. škof Anton Vovk posvetil dva stranska oltarja. To cerkev so pred leti prav strokovnjaško osušili s pomočjo profesorjev ljublj. univerze. **Prezbiterij** v cerkvi je nedavno na svoj način poslikal ak. slikar Stanko Kregar.

Ustanovne maše so v sedanjem času v Sloveniji v veliki meri izgubile svoje kritje v gotovini ali v zemljišču. Ostalo jih je zato le malo.

Škofijska okrožnica ljubljanske škofije opozarja na tatvine cerkvenih predmetov, ki se še vedno ponavljajo.

V novomeški bolnišnici je 4. julija 1959 umrl g. Jožef Rozman. Rodil se je 17. marca 1902 v Mirni peči. Srednjo šolo je končal v Novem mestu, v ljubljanskem bogoslovju pa je bil sošolec rajnega prelata dr. Alojzija Odarja. Bil je glasbeno nadarjen in končal tudi konservatorij v Ljubljani. Kot prefekt v škofovih zavodih v št. Vidu je vodil tudi dijaški pevski zbor. Kot dušni pastir je deloval v tehle štirih krajih: v Borovnici, Grčaricah, Šmarju in Velikem Gabru. V grob sta ga spravila srčna vodenica in rak na jetrih. Pokopali so ga 7. julija 1959 v Velikem Gabru. Pogreba se je udeležilo 14 duhovnikov.

ARGENTINA

Popolnoma tiho je zadnje dni maja 1959 obhajal svojo šestdesetletnico g. Jože Rott. Nikjer ne sili v ospredje, marveč že ves čas svojega prihoda v Argentino deluje na isti župniji v Buenos Airesu, kjer dosti premoli, veliko dušnopastirskega dela in hkrati zgledno vrši organistovsko službo. Od svojih skromnih dohodkov večinoma vse razda za razne pošiljke v domovino in v druge dobre namene.

Ob smrti g. škofa dr. Gregorija Rožmana. V ponedeljek, 16. novembra 1959, je g. Martelanc Jošt, bivši gojenec slovenskega semenišča in kaplan pri Sv. Vidu v Clevelandu, klical po telefonu in sporočil, da je g. škof dr. Gregorij Rožman umrl tisto jutro ob pol 4 v bolnišnici sv. Aleša v Clevelandu. Izmed vseh novic,

ki smo jih v petnajstih letih prejeli v semenišče, je bila ta gotovo najbolj žalostna. Saj smo ob izgubi tako dobrega očeta postali v obeh ustanovah prave sirote. Bolni g. prof. dr. Ivan Ahčin je še tisti dan opravil sv. mašo za rajnega g. škofa. V semenišču pa smo takoj drugi dan začeli z gregorijanskimi mašami za svojega velikega dobrotnika. Prvo gregorijansko mašo smo opravili zelo slovesno kot pogrebno mašo; tudi sedmi dan po smrti smo imeli peto sv. mašo, prav tako je bomo opravili trideseti dan po škofovi smrti. Gojenci škofovega zavoda se ga spominjajo vsak dan skupaj v svojih molitvah, bogoslovci pa molijo zanj skupaj pri večerni molitvi.

Spomin božjega služabnika škofa Antona Martina Slomškega v semenišču. Tudi slovensko semenišče v tujini se je pridružilo spominu na stoletnico prenosa škofijskega sedeža lábotske škofije iz št. Andraža v Maribor. Doma so letos brali šmarnice o Slomšku kot Marijinemu otroku. V semenišču pa smo ves mesec september vsak dan zjutraj premišljevali o Slomškovi pobožnosti do Matere božje. Pa tudi med letom so bili bogoslovci ponovno opozorjeni na Slomškove kreposti.

Tudi v škofovem zavodu na Slomška niso pozabili. Pri Marijini kongregaciji so večkrat kaj slišali o Slomškovem zglednem življenju. Posebej pa so se ga dijaki spomnili v svojem listu Zavodarju; nekdo je zapisal o njem: „Še danes ni mogoče razumeti, kako je Slomšek mogel napisati toliko lepih in poučnih del poleg svojega stanovskega dela. Bil je nadvse delaven in od svoje rane mladosti v študiju zelo marljiv. V tem kakor tudi v drugih ozirih nam je svetel zgled. Njemu se priporočajmo v vseh težavah, ki jih imamo kot študenti ali kot zavedni Slovenci, in on nam bo s svojo priprošnjo pri Bogu prav gotovo pomagal. Mnogotere so res njegove vrline in zasluge, a v duši našega ljudstva ima njegova častiljiva oseba še višji, nadzemeljski sij, svetniški značaj: slovensko ljudstvo vidi v njem svojega zaveznika“ (Zavodar, I. VI., št. 2 (30/9/59, str. 2).

Od 23. oktobra do 25. oktobra je g. Jože Mejač, C. M., imel kratke duhovne

vaje za gojence Škofovega zavoda v Adrogeju.

Obe Marijini kongregaciji: dijaška in semeniška sta po prazniku Kristusa Kralja priredili skromno misijonsko akademijo. Vsi smo zapeli misijonsko himno, dijak Žakelj Stanko je lepo recitiral iz Misijonskega zbornika, bogoslovec Urbanija Franc je napravil predavanje, potem smo pa gledali misijonski film o abesinskem misijonarju, poznejšem kardinalu Massaiji, ki je bil sodobnik našega misijonarja dr. Ignacija Knobleharja.

Na god sv. apostolov Simona in Juda smo se vsi prebivalci semenišča: duhovniki in bogoslovci zbrali okoli bolnega g. profesorja dr. Ahčina Ivana. Semenišče mu je veliko dolžno ne le kot profesorju in nekdanjemu ekonomu, marveč tudi zato, ker je semenišču zlasti v prvih mesecih ogromno pomagal z velikimi vsotami; rajni g. prelat je leta 1946 ob profesorjevem godu izjavil, da ga moramo šteti med zelo velike dobrotnike semenišča. Tiho je šla mimo nas njegova srebrna maša in kasneje šestdesetletnica. Letos pa obhaja tridesetletnico, odkar je postal urednik Slovenca in odkar je začel predavati sociologijo na ljubljanski teološki fakulteti. Zato smo to priložnost porabili, da smo se mu zahvalili za vse, kar je v svojem življenju naredil dobrega za svoj narod, zlasti pa zadnjih petnajst let za semenišče in bogoslovno fakulteto v tujini. Sam se je pa v svoji plemenitosti posebej zahvalil gg. bogoslovcem, ki so mu v najtežjih tednih po operaciji noč za nočjo hodili streč v bolnišnico. Pridružila sta se nam tudi dr. Mirko Gogala, ki na slovenski bogoslovni fakulteti poučuje cerkveno pravo, ter g. Jože Guštin, sourednik Omnes unum. Dragega gospoda profesorja priporočamo vsem duhovnikom v molitvah.

Šmarnice v semenišču in Škofovem zavodu. Ker je tu na južni polobli največ cvetja meseca novembra in decembra, obhajajo v teh krajih Marijin mesec od 7. novembra do 8. decembra, do praznika Brezmadežne. Ohranili smo staro navado, da meseca maja vsak bogoslovec zase obhaja svoje šmarnice. Skupne šmarnice pa smo doslej vsa leta imeli od 7. novembra

do 8. decembra: litanije Matere božje z blagoslovom pred večerjo. Letos pa smo se pridružili drugim slovenskim izseljencem ter pred litanijami beremo šmarnice Marija v družinah slovenskih izseljencev v Argentini, ki jih je spisal g. svetnik Alojzij Košmerlj.

Pomen slovenskega izseljenskega semenišča. Vsak čas bo že petnajst let, odkar živi in deluje slovensko begunsko oziroma izseljensko semenišče. Lepo je g. svetnik Alojzij Košmerlj v zgoraj omenjenih šmarnicah poudaril njegov pomen: „Pri nas deluje naše slovensko semenišče, naša bogoslovna fakulteta. Ne vem, da bi imela kakšna druga izseljenska skupina kaj tako velikega in pomembnega. Je v tem poseben dokaz ljubeče božje Previdnosti napram našemu narodu in izredna pozornost svete stolice v priznanje naše katoliške zvestobe. Naše semenišče je majhno in skromno, kakor sta bila Betlehem in Nazaret; a je delavno in rodovitno, da nas tukajšnji škofje za to zavidajo. Našemu škofu je ves čas naših begunskih let kakor punčica v očesu. Vse zanj žrtvuje, ne utruji se ne v molitvah ne v žrtvah za njegov obstoj. Ne bilo bi ne lepo ne pravično, ako bi to naše malo, pa tako cvetoče semenišče v Adrogeu, kjer se vzgaja naša mladina in zori naš duhovniški naraščaj pod vodstvom naših sposobnih in požrtvovalnih profesorjev, ne bilo predmet tudi naše skrbi, ljubezni in podpore. Vedno imejmo pred očmi to, kar je dejal sveti Vincencij Pavelski, da ni važnejše, svetejše in zveličavnejše zadeve, pri kateri bi mogli katoličani sodelovati, kot je vzgoja novih duhovnikov. In tu gre prav za slovenske duhovnike, vzgojene v duhu naših tradicij, namenjene za službo v domovini, kadar bi nam bilo dano, da se tja povrnemo. Ljubezen in hvaležnost do škofa, do duhovnikov, naših vodnikov, naj najde svoj iskren izraz v ljubezni do našega semenišča“ (str. 126/7). Dodajmo, da so gojenci in bogoslovci po smrti g. škofa dr. Gregorija Rožmana ostali kot sirote brez očeta. Tu je bilo škofovo srce. Po škofovi smrti je sedaj gotovo naša duhovniška dolžnost, da semenišču in Škofovemu zavodu še posebno

o duhovnikovi pomoči dušam v vicah. Sepomagamo.

Na duhovniškem sestanku 30. septembra 1959 v Slovenski hiši na Ramón Falconu v Buenos Airesu. G. direktor Anton Orehar je najprej podal duhovno misel o duhovniški čistosti (lepe misli objavljamo v tej številki OU); v spomin prenosa sedeža lábotske škofije pred sto leti iz št. Andraža v Maribor pa je semeniški spiritual dr. Filip Žakelj predaval o Slomškovi ljubezni do slovenskega naroda in slovenskega jezika. Sestanka se je udeležilo okoli 25 duhovnikov.

Na duhovniški sestanek zadnje sredo v oktobru leta 1959 pa je prišlo okoli 20 duhovnikov. G. Albin Avguštin je govoril meniški spiritual dr. Filip Žakelj pa je v predavanju opozoril ob misli na nov slovenski prevod sv. pisma, po katerih eksegetičnih načelih naj si pomagamo preko nekaterih težav v sv. pismu.

Drugo sredo v oktobru leta 1959 pa so v Slovenski hiši imeli svoj sestanek člani Apostolske zveze (Unio apostolica). Sestanek so posvetili spominu nebeškega zavetnika apostolske zveze sv. Janeza Marije Krstnika Vianneya. G. župnik Gregor Mali, asistent Slovenske UA za Južno Ameriko, je vse lepo pozdravil ter govoril o pomembnosti UA zlasti za duhovnike v tujini. Za uvod pa je prebral pismi g. Zdravkota Revna, slovenskega zastopnika UA pri glavnem odboru, ter rajnega ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana. Obe pismi tu objavljamo.

Pismo g. Zdravkota Revna: „Dragim sobratom, članom UA v Argentini! Ko se spominjate stoletnice smrti sv. Janeza Vianneya, sprejmite sobratske pozdrave. Pravkar sem prejel pismo glavnega tajnika iz Pariza, ki omenja nedavno skupno proslavo vseh Unij v Arsu. Priredili so duhovne vaje za to priliko: 'Naša zveza je doživela nedavno eno svojih največjih ur v mestecu Arsu. Lani je bil glavni zvezni svet, generalni kapitelj. Takrat so prišli v Pariz zastopniki vseh zvez. Zdaj pa se je zbralo še več zastopnikov raznih zvez: v šoli arškega župnika se je zbralo v veliko začudenje in vzpodbudo romarjev in prebivalcev Arsa na duhovne vaje 450 duhovnikov, članov UA, ki so

molili v imenu 32.000 sobratov. Nepozabno bratstvo je vladalo na duhovnih vajah, na katerih smo kljub težavam glede jezika (saj se je vršilo v 4 jezikih) dobili zavest katolištva Cerkve in univerzalnosti naše Apostolske duhovniške zveze.' — Na teh duhovnih vajah je slovenske člane UA zastopal sobrat Stanko Janežič. Bog mu povrni za to! Vemo, da nas je častno predstavljal. Zdaj so bila natisnjena tudi spremenjena pravila zveze po direktivah lanskega kapitlja. Kot Vam je znano, je UA na tem kapitolu stopila odločno na pot prilagoditve modernim časom, upoštevajoč potrebno različnost narodnega značaja in različnost apostolata duhovnikov. Zdaj preostane le še, da vsak v svojem krogu skuša ostvariti tako duhovniško zvezo, ki bo v okviru skupnih smernic res Duhovniška apostolska zveza: na eni strani usmerjajoč duhovnika k edinemu duhovniškemu temelju, to je vedno globlji povezanosti s Kristusom, na drugi strani pa iščoč tisto obliko apostolata, ki je v danih razmerah najbolj primerna za določeno skupino, določene razmere. Z željo, da bi pritegnili v krog UA novih članov, Vas lepo pozdravljam. Vdani Zdravko Reven.“

Pismo rajnega g. škofa ljubljanskega dr. Gregorija Rožmana glej na strani 12.

— Semeniški spiritual dr. Filip Žakelj pa je potem imel predavanje o molitvenem in evharističnem življenju sv. arškega župnika po okrožnici „Sacerdotii nostrj primordia“ papeža Janeza XXIII. — Sestanka se je udeležilo 13 članov UA.

Slovenska izseljenska skupnost se je na poslednjo nedeljo po binškojih (22. novembra 1959) zbrala v baziliki sv. Jožefa na Floresu v Buenos Airesu k sv. maši in molitvam za rajnega g. škofa dr. Gregorija Rožmana. O škofovi osebnosti in apostolskem delu je pridigal g. svetnik Košmerlj, sv. mašo in druge molitve pa je opravil g. Anton Orehar, direktor slovenskih dušnih pastirjev. Zares ogromna udeležba je pokazala, kako je zadela vse iskrene Slovence škofova smrt.

RIM

Slovenski romarji iz tržaške škofije v Rimu. Po končani škofijski sinodi je

tržaški škof msgr. Santin peljal svoje vernike v Rim, da izrazijo sv. očetu Janezu XXIII. zvestobo in ljubezen do Cerkve. Romanja se je udeležilo 1000 italijanskih in 225 slovenskih vernikov. 27. septembra so Slovenci imeli sv. mašo v cerkvi Marijinega Imena. Maševal je msgr. Jakob Ukmar, pridigal pa g. Tone Iskra, ki je rektor omenjene cerkve. Slovencem je bilo mučno, ker so nekateri popolnoma versko zadevo obrnili v politične namene. Zato so pa bili toliko bolj veseli, da jih je sv. oče Janez XXIII. pri sprejemu v dvorani blagoslovov pozdravil v slovenskem jeziku. Zadnji dan romanja je Slovence spremljal tržaški škof msgr. Santin v baziliko sv. Klemenca, kjer je grob slovanskega apostola sv. Cirila, tam je maševal in pridigal v slovenskem jeziku.

Srebrnomašnik dr. Pavel Robič. Rodil se je 18. januarja 1908. Gimnazijo je študiral v škofovih zavodih, modroslovje in bogoslovje pa na Gregorijani v Rimu, kjer je tudi doktoriral. Mašniško posvečenje je prejel 28. oktobra 1934. Doma je bil škofijski tajnik, kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani, v Bohinjski Srednji vasi in v šmartnu pri Kranju. Nemci so ga odpeljali v začetku druge svetovne vojne na Hrvaško, kjer je bil kratko dobo profesor fundamentalne teologije v semenišču v Djakovem. Med vojsko je bil nekaj časa prefekt v Marijanišču v Ljubljani, potem profesor za verouk na gimnaziji. Meseca maja 1945 se je umaknil na Koroško, kjer je bil dušni pastir v Selah pri Borovlah, potem pa župnijski upravitelj v Glinjah. Leta 1948 je dospel v Rim, kjer je za kaplana pri šolskih sestrah na Via dei Colli 10, hkrati je pa ves čas vršil tajniško službo slovenskega karitativnega odbora v Rimu in tam naredil mnogo dobrega za slovenske begunce in izseljence, pa tudi za druge. Hkrati je zadnja leta tudi slovenski zastopnik v izseljenkem svetu pri konzistorialni kongregaciji. Kadar je moral rajni škof dr. Gregorij Rožman urejati kako sitno zadevo glede semenišča ali kake druge stvari pri rimskih kongregacijah, je gospod srebrnomašnik vedno prav rad ustregel. Srebrno mašo je opravil kar

na tihem na praznik Kristusa Kralja pri Sv. Pavlu zunaj mestnega obzidja.

AVSTRIJA

Duh. svetnik Alojzij železny, železomašnik. Po rodu je Čeh. V njegovi dobi je več čeških fantov prihajalo v ljubljansko bogoslovno semenišče. Kot bogoslovca ljubljanskega semenišča ga je l. 1879 posvetil takratni ljubljanski škof dr. Jakob Missia, poznejši goriški nadškof in kardinal. V ljubljanski škofiji je služil kar trem ljubljanskim škofom: Missiji, Jegliču in Rožmanu. Meseca maja 1945 se je umaknil na Koroško. Živi v zavodu šolskih sester v št. Jakobu v Rožu, kjer je 17. avgusta 1959 slavil zares redko slovesnost: železno mašo. Slavljence je najstarejši duhovnik ljubljanske škofije; tudi v krški škofiji noben duhovnik ne živi, ki bi dočakal toliko duh. let.

Zlato mašo je leta 1959 obhajal g. Janez Nagele, upokojeni župnik v Reichenau.

Srebrnomašnik p. Maver (Jožef) Grebene, O. C. Rodil se je 8. marca 1911 v Dol. Lazih pri Ribnici. Kot cistercijski redovnik je študiral na ljubljanski teološki fakulteti in po rokah rajnega ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana prejel mašniško posvečenje 8. julija 1934. Do maja 1945 je živel in deloval v Stični, potem je bil nekaj časa v Meranu oziroma Untermaisu, od leta 1946 pa vrši razne službe v cistercijskem samostanu v Stamsu. Znan je postal po svojih dveh zanimivih rzapravah: Doneski k zgodovini Stične. Ustanovitev ter njeno prvo stoletje (Vrednote, 3. knjiga, Buenos Aires 1955, str. 56/94); Itinerar sv. Bernarda v letih Anakletove shizme: 1130 do 1138 (Zgodovinski zbornik, Buenos Aires 1959, str. 7/69). Ob tej priložnosti obe razpravi priporočamo, ker sta v zvezi z nastankom cistercijskega samostana v Stični, ki je za versko-kulturno življenje našega naroda tako pomemben.

Srebrnomašnik Jožef Komar. Ta pa lepo deluje kot profesor verouka v Celovcu.

Salezijanec g. Alojzij Luskar, srebrnomašnik. Bil je vedno goreč in navdušen za vse dobro kot profesor in dušni pa-

stir. Že več let deluje sedaj kot dušni pastir v Kamnu v Podjuni. Preden se je večina beguncev razkropila po svetu, je deloval med slovensko srednješolsko mladino v taboriščih Peggezu pri Lienzu in v Spittalu ob Dravi. S svojo duhovniško ljubeznijo si je znal pridobiti srca dijakov, ki ga tudi v tujini kar ne morejo pozabiti. Mladinska vez (1. III., priložnosti njegove srbne maše: „Daleč tam na Koroškem bo te dni praznoval srebrni jubilej svojega mašništva g. prof. Alojzij Luskar. Nekateri od bralcev Mladinske vezi ga ne bodo poznali. Toliko lepše spomine pa imamo nanj nekdanji dijaki in dijakinje spittalske gimnazije. št. 4, sept. 1959) n. pr. takole piše ob Ne zaradi bučnih pečk ali kolerabnih rezin, ki jih je z nalezljivo dobro voljo delil na kakšnem vrhu koroških Alp, alj zaradi „pesina“. Bil nam je ne le profesor verouka, kateremu verouk ni bil le neki postranski predmet, in tudi ne le vodja dijaških Marijinih kongregacij. Bil nam je še mnogo več. Znal je razumeti mlado dušo, nas učiti zdravega pogleda na življenje in znal nas je na prihodnje izseljensko življenje pripravljati. Gospod profesor je videl daleč naprej. Danes to razumemo. Vedno smo ga pogrešali med seboj tu v Argentini in prav gotovo tudi oni v Kanadi in Združenih državah. Spominjamo se ga te dni od daleč in mu želimo, da ga Bog še dolgo ohrani pri zdravju in seveda pri tisti dobri volji, ki jo je med nami nekoč tako na široko razdaljal.“

Salezijanec g. Silvo Mihelič, srebrnomašnik. V teh 25 letih je bil predvsem dušni pastir, pa tudi profesor; hkrati pa je izvrsten glasbenik in voditelj pevskih zborov. Po drugi svetovni vojni deluje na Koroškem. Sedaj je mestni kaplan v Pliberku.

Srebrnomašnik p. Pavel Pavlič, O. C. Rodil se je 11. julija 1911 v Brestu pri Tomišlju. Vstopil je k cistercijancem v Stično, napravil klasično gimnazijo v Ljubljani, študiral na ljubljanski teološki fakulteti ter prejel mašniško posvečenje v ljubljanski stolnici 8. julija 1934; posvetil ga je rajni ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman. Do konca druge sve-

toвне vojne je živel v stiškem samostanu, potem pa kratko dobo po taboriščih, dokler ni prišel v Meran in kasneje v Stams na Tirolskem. Skromni in tihi redovnik je bil po vojski hudo bolan, pa se je rešil nevarne bolezni. Želimo mu, da bi dočakal zlato mašo in še kak višji duhovniški jubilej.

Srebrnomašnik p. Alberik (Janez) Švarc, O. C. Rodil se je 20. aprila 1911 pri Sv. Urbanu pri Ptujju. Že kot dijak je študiral v Stičnj in končal klasično gimnazijo v Ljubljani. Z drugimi cistercijanskimi redovniškimi tovariši — letnik je bil zelo močan — je študiral potem na ljubljanski teološki fakulteti. Rajni ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman ga je posvetil za mašnika dne 8. julija 1938. Od leta 1935 do 1945 je bil v Stični katehet, kaplan in dobri dve leti župnik. Po drugi svetovni vojni je bil za kratko dobo v Celovcu, št. Andražu v Lábotški dolini in Mehrerau (Bregenz), potem dobri dve leti kaplan v Obsteigu, nato pa dobrih devet let prav tam kot župnik. Od 15. septembra 1957 dalje pa živi v cistercijanskem samostanu v Stamsu kot subprior in katehet.

P. dr. Metod Turnšek, O. C., srebrnomašnik. Na svet je prišel 21. februarja 1909 v Budini pri Ptujju. Že kot dijak je živel pri cistercijancih v Stični, napravil 1. 1930 maturo na klasični gimnaziji in študiral potem bogoslovje na ljubljanski teološki fakulteti. Tam je leta 1942 končal tudi doktorat. Mašniško posvečenje je prejel v Ljubljani na praznik Marijinega oznanjenja leta 1934. Bil je dlje časa urednik Kraljestva božjega in Božjih vrelcev, med drugo svetovno vojno nekaj časa ravnatelj Slomškovega zavoda v Ljubljani, po drugi svetovni vojni pa skoraj deset let gimnazijski profesor v Trstu, od leta 1956 dalje pa je provizor na Rebrci na Koroškem in predavatelj na kmetijski šoli v Tinjah. Srebrnomašnik je znan kot pisatelj in dramatik, še mnogo bolj pa kot liturgični pisatelj in vnet raziskovalec naših verskih in liturgičnih navad in šeg. Najbolj mu pa moramo biti hvaležni za njegov prevod Rimskega misala. Kasneje je izdal pri celovski Mohorjeva družbi Mali misal. Sedaj po 25

letih bi lahko pokazal na dolgo vrsto knjig, razprav in člankov. Lansko leto je izšel zbornik Gospa sveta, ki ga je on uredil. Iskreno mu želimo, da bi kmalu mogla iziti druga izdaja Rimske mašne knjige. Jubilant je 21. februarja 1959 obhajal tudi petdesetletnico rojstva. Spominski dan ordinacije je slavil na Rebrci, srebrno mašo pa pri fatimski Mariji na Sedelcah, 1300 m visoko pod Košuto. Za srebrno mašo mu je čestital tudi krški g. škof dr. Köstner, po p. Antonu Prešernu, gen. asistentu Jezuitske družbe, pa mu je tudi sv. oče Janez XXIII. poslal apostolski blagoslov.

Slovesnosti v Lanusu. Slovenski lazaristi so v Slovenski vasi v Lanusu ustanovili Baragovo misijonišče. Letos so sprejeli že prvih 9 gojencev. V nedeljo, 15. novembra 1959, pa je msgr. dr. Aleksander Schell, pomožni škof iz Lomas de Zamora, blagoslovil novo, krasno cerkev Marije Kraljice. Pri blagoslovi in slovesni pontifikalni maši sta stregla kot diakon in subdiakon gg. rektor in spiritual slovenskega semenišča, vso drugo asistenco pa so prevzeli prav vsi bogoslovci slovenskega semenišča. Pred petimi litanijami popoldne je pridigal g. direktor slovenskih dušnih pastirjev Anton Orehar in v začetku pridige zelo pritožil v molitev g. škofa dr. Gregorija Rožmana. Načrt za samostan in novo cerkev je napravil Hotimir Gorazd, kip Marije Kraljice v velikem oltarju pa je delo ak. kiparja Franceta Ahčina.

ITALIJA

Msgr. Matija Škrabar, biseromašnik. Rodil se je v trdni barkovljanski družini leta 1876. Klasične študije je dovršil v Trstu, bogoslovne pa v Gorici. Novo mašo je pel 1. 1899 v isti cerkvi v Barkovljah kot biserno mašo dne 19. julija 1959. Poldrugo leto je bil kaplan v Rojanu, šest let pa pri Sv. Jakobu v Trstu. Največji del svojega duhovniškega življenja pa je preživel med slovensko mladino. 30 let je bil katehet na slovenski ljudsko-meščanski šoli pri Sv. Jakobu, 5 let na slovenskem učiteljskišči, 11 let na slovenski trgovski šoli. Kljub veliki zaposlenosti

sti v šoli je mnogo pomagal v dušnem pastirstvu. Tri leta je vodil katinarsko župnijo, deset let pa pomagal z mašo, pridiganjem in spovedovanjem v Sv. Križu. Od leta 1943 pa hodi pomagat v svoje rojstne Barkovlje, kjer se ves čas žrtvuje za slovensko službo božjo. Že od dijaških let se je zanimal za petje in glasbo. Z rajnim Vinkom Vodopivcem je n. pr. v goriškem bogoslovju rešil cerkveno petje razsula. Kasneje je 8 let vodil slovensko cerkveno petje pri Sv. Jakobu, 10 let v Sv. Križu, 8 let pa v Marijinem domu; tu je poučeval tudi narodno petje. Biserne maše se je udeležilo mnogo ljudstva, pridigal mu je g. Jože Vidmar, slavnostno kosilo so mu pripravile šolske sestre pri Sv. Ivanu, na Marijini božji poti v Repentabru je vodil večerno pobožnost, nato pa se je udeležil predstave Slehernika. Lepo se ga je spomnil msgr. dr. Jakob Ukmar v Katoliškem glasu. Sv. oče Janez XXIII. pa ga je ob tej priložnosti imenoval za monsinjorja. Za slovensko ljudstvo tako zaslužnemu biseromašniku vsi slovenski duhovniki pridružujemo svoje čestitke.

Goriški nadškof msgr. Hijacint Ambrosi zlatomašnik. Na praznik sv. Lavrencija je obhajal v tihoti svojo zlato mašo. Večje vnanje slovesnosti pa so preložili na 11. oktober.

Odlikovani slovenski duhovniki v tržaški škofiji: Po 350 letih so v tržaško škofiji obhajali meseca septembra škofijsko sinodo. Ob sklepu sinode so prejeli cerkveno odlikovanje tile trije slovenski duhovniki: Msgr. dr. Jakob Ukmar, sodnik cerkv. pokr. sodišča v Trstu, je postal apostolski protonotar; Franc Malalan, župnik v Borštu, je bil imenovan za papeževega tajnega komornika; prav tako g. Jože Jamnik, bivši ravnatelj Marijanišča in škof. delegat za slovensko KA; obema pripada naslov monsenjor. Čestitamo!

Salezijanski zlatomašnik g. Joško Malič. Pred vojno je služboval kot misionar v čilski republiki. Do leta 1945 je bil na Rakovniku. Sedaj pa deluje v zavodu Este pri Padovi. Zlato mašo je opravil v Peči pri Gorici. Pridigal mu je doberdobski župnik, njegov bivši gojencev.

Smrt g. župnika Antona Kufola (Cuffolo) v Lazah. Na god sv. Terezije Ve-

like 1959 so v Lazah v Nadiški dolini pokopali tamkajšnjega dolgoletnega župnika Antona Kufola, doma iz Plešišč. Za rajnim prof. Ivanom Trinkom je bil voditelj naše slovenske duhovščine v Beneški Sloveniji. Čez 60 duhovnikov ga je spremilo na zadnji poti. Umrl je v bolnišnici v Čedadu. G. Zdravko Reven se ga je spomnil v posebnem članku, ki ga bomo objavili.

Srebrnomašnik g. Lojze Rozman. Doma je s Krasa. Srednjo šolo je študiral v škofovih zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. Več let je bil župnik v Dekanih v naši Istri. Sedaj župnikuje v Trebčah pri Trstu. Ob srebrni maši mu je pridigal g. Marijan Živic, ki deluje v Bazovici.

KANADA

Materino pismo novomašniku Francu Skumavcu. Na novi maši dne 7. junija 1959 pri Mariji Pomagaj v Torontu je g. novomašnik Franc Skumavec, doma iz Dovjega pri Mojstrani, prebral tudi pismo svoje matere, ki lepo razodeva, kako verna slovenska mati misli o duhovniškem poklicu. Takole se glasi: „Kelih — pripravili so mu ga doma, pa ni došel do nove maše v Toronto — sem pokropila z vodo, blagoslovljeno v cerkvi sv. Mihaela, kjer si prejel druge zakramente, in ga prosila, naj Te še naprej varuje s svojim mečem, kot do sedaj, da si prišel po tako čudnih potih in trpljenju do oltarja, da bi vsi, ki bodo uživali Kruh Gospodov iz njega, dosegli večno življenje. Na križu — novomašnem, ki so ga tudi poslali od doma, pa ni prišel do nove maše v Toronto — sem poljubila svete petere rane z željo, da bi se v vseh težavah oziral na Njega in junaško prenašal vse zapeljivosti tega pokvarjenega sveta in bil goreč namestnik božji. Zelo bi me veselilo, biti navzoča pri Tvoji novi maši; ker ni mogoče, darujem to odpoved Bogu, naj bo zapisano v knjigo življenja. Gledala Te bom v duhu pred oltarjem in molila magnifikat. Upam, da se bo tudi ata na drugem svetu s svojimi petimi nedolžnimi otroki veselil porednega Franca pred oltarjem. Želim Ti, da bi vse srečno prenesel, zahvali se tudi v mojem imenu vsem, ki so Ti kaj

pomagali. Srčno Te pozdravljam in v duhu poljubljam.“ (Ave Maria, avgust 1959. 254)

G. Franc Skumavec kaplan v Oshawi. Že smo poročali, da je g. novomašnik Franc Skumavec odšel za kaplana na župnijo sv. Gregorija Velikega v Oshawo. Oshawa šteje kakih 55.000 prebivalcev; katoličanov je le 20%. V tej župniji in drugih župnijah, največ v župniji sv. Križa, živi tudi več Slovencev, katerim bo g. kaplan kot dušni pastir mogel pomagati. Od 20. septembra do 12. novembra se bo mudil v Evropi; upamo, da sta se že našla z materjo v Avstriji.

Duhovne vaje za slovenske može in fante v Manrezi so se pričele 4. julija zvečer. Vseh udeležencev je bilo 36.

Deseto romanje v Midland. Slovenska župnija Marije Pomagaj vsako leto roma v Midland, slavno svetišče kanadskih mučencev. Na praznik sv. Vincencija Pavelskega 1959 se je tam zbralo čez 500 Slovencev iz Toronta in raznih drugih naselbin v Kanadi.

Misijon v Windsorju. Slovenska skupnost v Windsorju se lepo razvija, le za služek je zadnja leta slabši. Misijona se je preteklo pomlad udeležilo kar precej družin. G. misijonar Karel Wolbang, C. M., je bil z misijonom kar zadovoljen.

Duhovne vaje za žene in dekleta slovenske župnije Marije Pomagaj so se začele 31. julija zvečer. Vseh udeleženk je bilo 58.

G. Andrej Prebil v Torontu. Tja je došel 7. avgusta 1959. Božja beseda pravi: „G. Andrej Prebil bo obiskoval Slovence po Kanadi in Združenih državah. To misijonsko delo je že prej več let vršil po Srbiji, 4 leta na iKtajske in 7 let v Chilu. Pridobil si je mnogo misijonskih izkušenj in govori več jezikov. Povsod je s svojim sončnim značajem osvojil srca ljudi, zato smemo upati, da jih bo tudi med Slovenci v Kanadi.“ (Bb, sept. 1959, str. 357).

G. Zrnec v Torontu. Prišel je isti dan kot g. A. Prebil. O njem pa Božja beseda tole pove: „G. Tone Zrnec bo pa kaplan pri župniji Marije Pomagaj v Torontu. Tako bo g. J. Kopač, dosedanji kaplan, mogel svoje moči posvetiti na-

stajajočji župniji v New Torontu. G. Anton Zrnc je končal svoje bogoslovne študije na Gregoriani v Rimu in je tudi novo mašo pel v Rimu. Svoje dušnopastirsko delo je začel v Chilu in nato v Peruju. Povsod je dobro delal in pritegnil zlasti mladino. Ima namreč lepe glasbene sposobnosti. V Limi v Peruju je vodil mladinski pevski zbor in za špansko govoreče vernike je skomponiral tudi več nabožnih pesmi. Smemo upati, da bo tudi za slovensko mladino v Torontu veliko storil in svoje mlade sile posvetil duhovnemu in kulturnemu delu za Slovence v župniji Marije Pomagaj v Torontu.“ (Bb, setp. 1959, str. 357).

Blagoslovitev letovišča župnije Marije Pomagaj v Torontu. Župnija Marije Pomagaj je kupila zunaj Toronta prijetno letovišče (farmo), kamor bo lahko zahajalo na oddih staro in mlado. Dr. Jakob Kolarič, župnik slovenske župnije Marije Pomagaj, je 16. avgusta 1959 blagoslovil novo župnijsko letovišče ter daroval v lopi ob jezercu sv. mašo; v govoru se je slovenskim ljudem zahvalil za pomoč in razložil, kakšen pomen naj ima to prijetno letovišče za slovenske vernike.

Med Slovenci v Sudburyju se je od 4. do 10. avgusta mudil g. misijonar Janez Kopač. Imel je tridnevno duhovno obnovo za Slovence ter prosil miloščine za novo cerkev Brezmadežne s čudodelno svetinjo v New Torontu. O Slovencih v

teh krajih pravi: „Vsekakor se v Sudburyju mnogo slovenskih družin dobro drži in uživajo ugled tudi med Kanadčani. Seveda pa tudi hudič pridno seje ljuško med pšenico in nekatere že krepko drži v svojih krempljih. Zanje ne bodo dovolj obiski misijonarjev in navadne milosti, ampak bo moral Bog krepko poseči vmes in nuditi trdovratnim posebne milosti, da bodo spregledali in spoznali tudi svojo grešnost (ne samo grehe drugih) ter potrebo po očiščenju.“ (Bb, l. 10, št. 9, str. 362).

Duhovniki na obisku v Torontu. Meseca avgusta so Marijo Pomagaj v Torontu obiskali dr. Franc Jaklič, ki je imel dvakrat sveto mašo s pridigo za Slovence v New Torontu in pomagal v spovednici. Iz Celovca je prišel na obisk k svojim prijateljem dr. Franc Cigan, profesor na slovenski gimnaziji v Celovcu. Z njim se je hotel srečati tudi g. Alojzij Hribšek, ki je dospel iz Združenih držav v Torontu. K svojim prijateljem v Torontu je letos znova dospel tudi g. Roman Malavašič iz Jolietu v Illinoisu.

Prvo letošnje romanje na ameriške Brezje je bilo 24. maja 1959. Čez poletje je bilo več lepih romanj.

Msgr. Matija Škerbec se je mudil na ameriških Brezjah od 27. aprila do 1. maja 1959, tam je opravil duhovne vaje.

Sekulariziran in sprejet v kler ljubljanske škofije je bil lazarist Mav Klemen, župn. upravitelj v Zalni.

